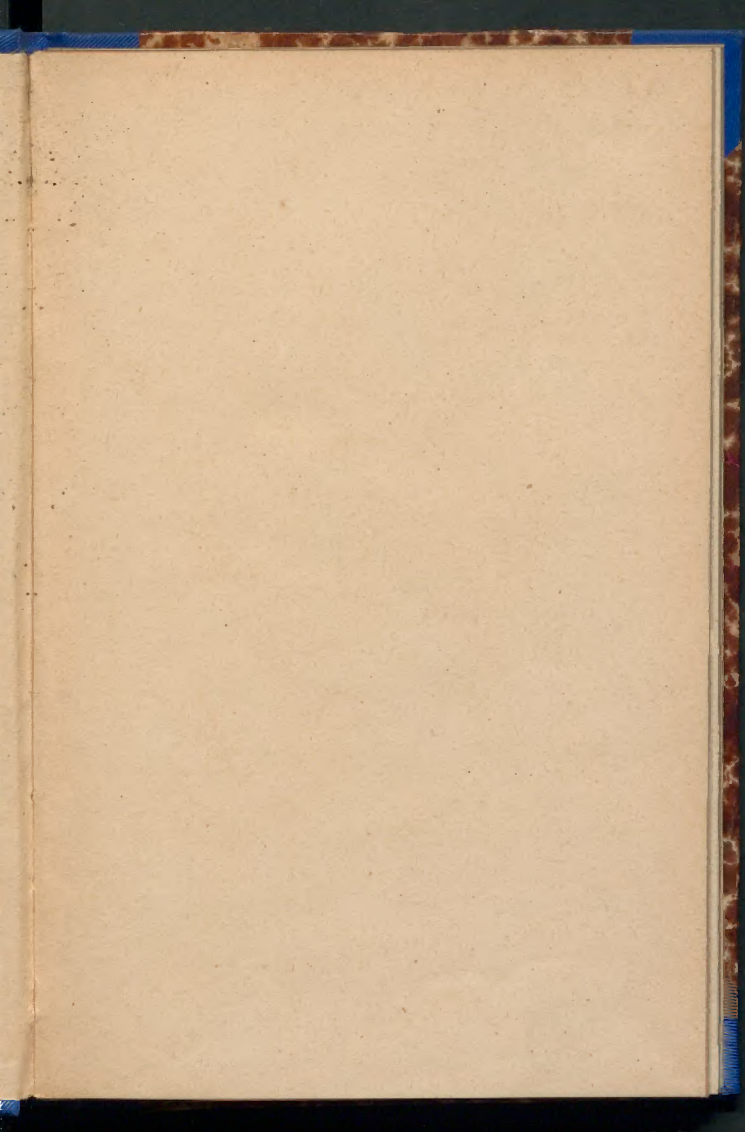

166

LM-166.

Ք Ի Ի Զ Ի Ի Ք

ՏՈՒԱ ՔԻԹԱՊԸ

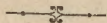
ՎԵՆԵՏԻԿ

ՍՈՒՐԲ ԴԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԵՐԸՆՏԱ

1898

Ի Լ Ա Վ Ե Լ Ե Ր

Տիմոտայրանու իգթիզալը օլան Տուալար

Էնգարէ ճէմաաթընա մախսուս
Քիւրսիի Շէրիֆտէն իհսան օլունմիւշ օլան
Ներողութիւնլար

ՏԻՆՏԱՐԱՆԱ ԻԳԹԻԶԱԼԸ

ՕԼԱՆ ՏՈՒԱԼԱՐ

ՍԱՊԱՀ ՏՈՒԱՍԸ

ՈՒՅԳՈՒՏԱՆ ՕՅԱՆՏԸՂԸՆՏԱ

Յանուն Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն
սրբոյ. ամէն :

Եհթիշամ պիղի եարատան Փէտէր
Ալլահա. Էհթիշամ պիղի սաթըն ալան
Իպնուլլահա. Էհթիշամ պիղի ազիզ Է-
տէն Ռուհուլլահա :

Եւ Ալլահըմ, սանա սէճտէ Էտէրիմ.
Վէ պանա Էթտիյին հիսապսըզ Էյլիքլէր
իչին, Վէ պաշդաճա պու սապահա Էէ-
թիշտիրտիյին իչին սանա թէշէքքիւր
Էտէրիմ: Տէրունի եիւրէքտէն սէնի սէ-
վէրիմ. Վէ պու կիւնիւն իչինտէ հէրնէ-
քի եափար Վէ չէքէրսէմ, հէփիսինի տէ

սանա փէշքէշ էտէրիմ: Հէր կիւնահտան
գաշմայա, վէ պանա հէր նէ սըզլէթ
կէօնտէրիրսէն, սէնին իրատէթինէթէս
լիմ օլմայա, վէ տաիմա, էֆէնտիմ, սէ-
նին միւրատըն օլսուն տէմէյէ նիյէթ
գօրում:

Եւ Զիսուսում, սէն պու կիւն վէ
տաիմա էլինի իւզէրիմտէթում: Հայր
մեր:

Եւ լէքէսիգ պիքիր Մարիամ, պէնիմ
ազամէթլի սուլթանըմ, վէ թաթլը վէ
աճըզլը վալիտէմ, ճէմի կիւնահլարտան
պէնի էսիրկէ: Ողջոյն:

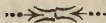
ԱԼԼԱՀՐՆ ՔԵՐԷՄԼԵՐԻ ԻԶԻՆ

Թ Է Շ Ե Ք Ք Ի Ի Ր , Վ Է Ք Ե Ն Տ Ի Մ Ի Զ Ի

ՕՆԱ ՍՈՒՆՄԱԳ ԻԶԻՆ ՏՈՒՍ.

~~~~~

Ես՝ Ալլահըմ, շիմտիյէ գատար պա-
նա էթտիյին քերէմլէր իշին զիյատէ
հէօրմէթ իլէ թէշէքքիւր էաէրլմ: Պու
կիւնիւ տէ կէօրտիւմ եինէ սէնին էյլի-
յինին պիր քերամէթի տիր. պէն տէ
պունու միւսթագիլ սէնին խըզմէթինէ
գուլլանմագ իսթէրլմ: Պու ճիհէթտէն
ճէմի միւլահազալարըմը, սէօզլէրիմի,
ամէլլէրիմի, վէ ազապլարըմը սանա
սունարըմ: Օնլարը ալգըշլա, էփէնտիմ,
քի ճիւմլէսի տէ սէնին մուհապպէթին-
տէն ճանլանմըշ, վէ մահպա սէնին էհ-
թիշամընա տօղրուլմուշ օլսունլար:

ԿԻՒՆԱՀՏԱՆ ԳԱԶԾԱԳ, ՎԷ ՖԱԶԻԼԷԹ

ԻՇԼԷՄԷԲ ԻԶԻՆ ՏՈՒԱ

Եւ սէճտէյէ լայըգ Յիսուա, եւ պի-
զիմ թալիպ օլաճաղըմըգ թէքմիլլիյին
էօրնէյի. էլիմտէն կէլտիյի մէրթէպէ
սանա պէնգէր օլմայա տիգգաթ էտէ-
ճէյիմ: Սէնին կիպի ալչադ կէօնիւլլիւ,
իֆֆէթլի, դայրէթլի, սապըրքեար, մէր-
համէթլի, թէսլիմիյէթլի օլմայա չալը-
չաճաղըմ. վէ չօք տէֆա տիւշտիւյիւմ
գուսուրլարա պու կիւն տիւշմէմէյէ հէր
ճահտը գուլլանաճաղըմ:

ԻԳԹԻԶԱԼԸ ՕԼԱՆ ԼՈՒԹՈՒՖԼԱՐԸ

ԱԼԼԱՀՏԱՆ ՏԻԼԷՄԷԲ ԻԶԻՆ ՏՈՒԱ

Եւ Ալլահըմ, գայիֆլիյիմի սէն պի-
լիրսին. սէնին լութֆուճուճն եարտըմը

օլմատըգճա, պէն հիշ պիր շէյէ գատըր
տէյիլիմ: Եւ Եւլլահըմ, օնու պէնտէն
տիրիդ էթմէ. վէ միւհթաճ օլտուղում
գատարընը վէր. եասաղ էթտիյին հէր
քէմլիքտէն սազընմագ իշին, պէնտէն
պէքլէտիյին հէր էյլիյի իճրա էթմէք ի-
շին, վէ պանա կէօնտէրմէք իսթէտիյին
հէր տզապը սապրըլա չէքմէք իշին քի
ֆայէթ էտէճէք գուվվէթ վէր պանա:
Հայր մեր: Ողջոյն: Հաշատաւք: Խոս-
տովանիւմ առաջի:

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԷ

ՊԵՔՃԻ ՄԵԼԵՅԻՄԻՋԷ, ՎԷ ԻՍՄԻՆԻ ԹԱՇԸՏԸ-

ՂԸՄԸՋ ԱՋԻՋԷ ՏՈՒԱ

Եւ ազիզ պիքիր, եւ Եւլլահ վալիտէ-
սի, վէ պէնիմ վալիտէմ վէ գայըրը-
ճըմ. պէն քէնտիմի սէնին հիմայէթին
ալթընա գօրում. վէ էմնիյէթ իլէ քէն-
տիմի սէնին մէրհամէթլի գուճաղընա

Թէսլիմ էտէրիմ: Ես էյլիք վալիտէսի,
իգթիգալարըմտա սըղընաճագ մահալիմ,
սըգընթըլարըմտա Թէսէլլիմ, սէճտէյէ-
լայըգ էվլատընըն եանընտա շէֆաաթ-
ճըմ սէն օլ. պու կիւն, միւտտէթի էօմ-
րիւմտէ, վէ խուսուսա էօլիւմ սաա-
թըմտա:

Ես կէօյիւն մէլէյի, վէ պէնիմ ոա-
տըգ վէ մուհապէթլի գըլաղուղում, սէ-
նին իլհամլարընա միւթիւ օլմայը, վէ
ատըմլարըմը էօյլէ պիր նիգամլամտյը
պանա ալըվէր քի, հիշ պիր խուսուստա
Սլահըմըն Թէմպիհլէրինին եօլունտան
այըլմայըմ:

Ես իամինի Թաշըմայըլա միւշէրրիֆ
օլտուղում ագիգ, պէնի գայըր, վէ պէ-
նիմ իշին ըիճա էյլէքի, տիւնեատա սէ-
նին կիպի Սլահա խըզմէթ էթմէյէ, վէ
ճէննէթտէ սէնին իլէ պիրլիքտէ էպէտ
էլ ապատ օնու էհթիշամլամայա գա-
տըր օլայըմ. ամին:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ ե-
ղիցի անուն քո, եկեսցէ արքայութիւն
քո, եղիցին կամք քո՝ որպէս յերկինս
և յերկրի: Զհաց մեր հանապազօրդ
տո՛ւր մեզ այսօր, և թող մեզ զպարտիս

մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց, և մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ: Զի քոյ է արքայութիւն եւ զօրութիւն, և փառք յաւիտեանս. ամէն:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհօք Տէր ընդ քեզ: Օրհնեալ ես դու ի կանայս և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քոյ Յիսուս: Սրբուհի կոյս Մարիամ, Մայր Աստուծոյ, աղօթեա՛ վասն մեր մեղաւորացս՝ այժմ և ի ժամու մահուան մերոյ. ամէն:

Հաւատաւք ի մի Աստուած Հայրն ամենակալ, յարարիչն երկնի և երկրի, երեւելեաց և աներևութից: Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս, յՈրդին Աստուծոյ ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածին նախ քան զամենայն յաւիտեանս: Աստուած յԱստուծոյ, Լոյս ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ, յԱստուծոյ ճշմարտէ ծնունդ՝ և ոչ արարած: Նոյն ինքն համազոյակից Հօր, որով ամենայն ինչ եղև յերկինս և ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք: Որ յաղագս մեր մարդկան, և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի յերկնից մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ

կատարելապէս ի Մարիամայ Սրբոյ Կուսէն Հոգւովն Սրբով։ Որով էառ մարմին հոգի և միտս, և զամենայն որ ինչ է ի մարդ ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։ Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Քալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր, ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան։ Հաւատամք և ի Սուրբ Հոգին յանեղն և ի կատարեալն, որ ի Հօրէ և յՈրդւոյ բղխի, որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յԱւետարանս, որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալն, և բնակեցաւ ի սուրբսն։ Հաւատամք և ի մի միայն յընդհանրական և յառաքելական սուրբ Եկեղեցի։ Ի մի Մկրտութիւն, յԱպաշխարութիւն, ի քաւութիւն և ի թողութիւն մեղաց։ Ի յարութիւն մեռելոց։ Ի դատաստանսն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից և ի կեանս յաւիտենականս . ամէն։

Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ ամենակարողի, և երանուհւոյ Մարիամու միշտ Կուսին, երանելոյ Միքայելի

Հրեշտակապետին, երանելւոյն Յովհաննու Մկրտչին, և Սրբոց Առաքելոցն Պետրոսի եւ Պօղոսի, և Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին և ամենայն Սրբոց և առաջի քո Հայր սուրբ. քանզի մեղայ յոյժ՝ խորհրդով, բանիւ և գործով, վայ ինձ, վայ ինձ, և յաւէտ վայ ինձ:

ՏԻՆ ԱՄԵԼԻ

Պէն ինանըրւմ գավի իթիգատըլա, նիչին քի Ալլահ ապա եանըլմազ վէ ալ տաթմազ պիր տօղրուլուզ օլմայըլա, քէնտի պէօյլէ պէյան էթտի սուրբ ուղղափառ եկեղեցիյէ, վէ օնուն էլի իլէ պիղէ տէ պէյան էտէրքի, եալընըզ պիր Ալլահ վար տըր իւչ Ալլահանի անձըլա քի, Հայր, Որդի վէ Հոգին Սուրբ տէնիլիրլէր, վէ պիր տիրլէր պէօյիւքլիւքտէ, հիւքիւմտէ, էպէտիլիքտէ, վէ ախէր հէր շէյտէ: Ինանըրւմ գավի իթիգատըլաքի Որդի ինսան օլտու՝ թէն վէ ճան ալմայըլա Սրբուհի Կոյս Մարիամըն պիւքիր վէ լէքէսիգ րահմինտէ Հոգին Սուրբուն գուվվէթի իլէ, պիր խաչ իւզէրինտէ էօլտիւ, տիրիլտի վէ կէօյէ չըգաը, վէ օրատան կէլէճէք տիր տիրի-

լերէ վէ էօլիւլերէ շէրաաթ էթմէյէ,
էյիլերէ էպէտի ճէննէթ, վէ քէօթիւ-
լերէ էպէտի ճէհէննէմ վէրմէք իշին:
Վէ պուռնտան մաւտա, եինէ պու սէ-
պէպտէն էօթրիւ ինանըրմ պիւթիւն
հէր նէ քի ինանըր վէ էօյրէտիրսէ օ
սուրք առաքելական վէ Հոովմէական
եկեղեցի:

ԻԻՄԻՏ ԱՄԵԼԻ

Եւա Ալլահըմ, չիւնքի սէն հէրշէյէ
գատըրսըն, վէ սէնին էյլիյին վէ մէր-
համէթին թիւքէնմէզ տիր. պէն ու-
մարմ քի, Գուրթարըճըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն էօլիւմիւնիւն վէ սիյա-
սէթլէրինին փահասը խաթրը իշին վէ-
րիրսին պանա էպէտի էօմիւրիւ, նիշին
քի սէն սէօզիւնտէ սատըզ վէ էմին
Ալլահ վատ էթտին պուռնու հէր քիմէ
քի էյի քրիսթիան ամէլլերի էտէր իսէ,
նասըլ քի պէն նիյէթ գօրում վէ ու-
մարմ քի էտէճէյիմ սէնին սուրք
եարտըմընըլա:

ՄՈՒՀԱՊՊԵԹ ԱՄԵԼԻ

Ես՝ Ալլահըմ, չիւնքի սէն հէր շէյ-
տէն իւստիւն վէ հէր թէքմիլլիյէ մա-
լիք պիր էյլիք սին, սէնի սէվէրիմ
պիւթիւն եիւրէքտէն վէ հէր շէյտէն
զիյատէ, վէ սէնի պիր տահա ինճիթ-
մէքտէն իսէ, հէր շէյտէն սյրըմայա
հաղըրըմ, վէ սէնին մուհապպէթին ի-
չին գարտաշարըմըտա քէնտիմ կիպի
սէվէրիմ, վէ տաիմա սէվմէք իսթէրիմ:

ՓԻԻՇՄԱՆ ԱՄԵԼԻ

Ես՝ Ալլահըմ, չիւնքի սէն պիր թիւ-
քէնմէզ էյլիքսին, վէ չիւնքի պէն
սէնի հէր շէյտէն զիյատէ սէվէրիմ,
փիւշմանըմ, փիւշմանըմ, վէ տէրունի
եիւրէքտէն աճըրըմ սէնի ինճիթտի-
յիմէ, վէ գալի նիյէթ գօրուլմ սէնին
սուրբ եարտըմըն իլէ պիր տահա պուշ-
տան սօնրա կիւնահ իշլէմէմէյէ, վէ
խուսուսա կիւնահ սէպէպլէրինտէն գաշ-
մայա:

ՍԷՃՏԻ ԱՄԷԼԻ

Եւ՛ ըապպիմ սանա պին քերրէ սէճտէ
զըլարըմ, սէն պէնիմ Ալլահըմ եարա-
տըճըմ, Գուրթարըճըմ վէ սահապըմ-
սըն. ճանըմը, Ֆիքրիմի, Էիւրէյիմի,
տիլիմի վէ հէր ըատէթիմի սանա թէս-
լիմ էտէրիմ, ամէն:

ՇԻԽԲԻԻՐ ԱՄԷԼԻ

Եւ՛ ըապպիմ պէն սանա պին քերրէ
շիւքիւրլէր վէրիւրիմ, ճիւմլէ էյլիքլէրին
իչին, խուսուսա պէնի եարաթտըղըն
իչին, ազիզ էվլատընըն գըյմէթլի գա-
նըյլա սաթըն ալտըղըն իչին, սուրբ
ուղղափառ Քիլիսէնին էվլատըն էթտիյին
իչին, սուրբ, սուրբ, սուրբ Ասքէրլէրին
սահիպի վէ Ալլահըն փառքըյլա եէր
վէ կէօյ տօլու, փառք Հայրա, փառք
Որդիյէ, փառք Հոգին սուրբա էպէտ
իւլ էպէտիյէտէք, ամէն:

ՆԻՅԵԹ ՏՈՒԱՍԸ

Եւ էպէտի Ալլահ, իշթէ սէնին ազամէթինին թախթը հուզուրունտա եիւզիւ գոյու եէրէ խոնարհութիւնուլա սանա սէճտէ էտէրիւմ, վէ պու կիւնիւն ճէմի միւլահազալարընը, սէօզլէրինի վէ ամէլլէրինի սանա սունարըմ : Հէր շէյի սէնին մուհապպէթին իշին, սէնին իհթիշամըն իշին, սէնին Ալլահանի միւրատընը թէքմիլ էթմէք իշին, սէնի մէտհ էթմէք վէ ալգըշլամագ իշին, իշլէտիյիւմ պունճա էօրֆիւլիւ կիւնահլարա պէտէլ սէնին ատալէթինի խօշնուտ էթմէք իշին, սէլամէթիւմի էմին էթմէք, վէ մէրհամէթինէ եէնիտէն իսթիհզագ փէյտա էթմէք իշին, քաւարան ճանլարընա եարտըմ էթմէք, վէ կիւնահքեարլարա թէօվպէ շնորհքու գազանմագ իշին եափմայա նիյէթ գօրում : Խուլասէի քէլամ, պու կիւնքի ճէմի ամէլլէրիւմի Յիսուսուն վէ պիքիր Մարիամըն, վէ ճէննէթտէքի ճէմի սուրըլարըն պու էօմիւրտէ իքէն էտինտիքլէրի, վէ տիւնեա իւզէրինտէ պուլունան ճիւմլէ սա-

լիհլէրին փաք նիյէթլէրինէ պիրլէշ-
տիրմէք իսթէրիմ: Եւ Եւլահըմ, պէ-
նիմ պու էյի նիյէթիմի գապուլ էյլէ,
հիշ պիր վագըթ, խուսուսա պու կիւն-
տէքի, պէլքի էօմրիւմիւն սօն կիւնիւ
տիւր, ասլա մահացու կիւնահա տիւշ-
մէմէք իշին թէէսիրլի շնորհունուլա
պէրապէր, ազիզ ալգըշընըտա իհսան
էթ պանա: Քէզալիք միւթաիտ օլ-
տուղում ճէմի ներողութիւնլարը գա-
զանմայը, պու կիւն պիւթիւն տիւնեա-
տա սունուլան պատարագլարտա ֆիքիր
իլէ պուլունմայը, գաթօլիք քիլիսէտէ
իշլէնիլէն ճէմի խայր ամէլլէրէ հիս-
սէտար օլմայը, վէ պունլարը քաւարան
ճանլարը իշին, ալէլ խուսուս օ ազապ-
լարտան խէլաս օլսունլար տէյի պաշ-
գաճա տուա էթմէյէ պօրճուլ օլտու-
ղում ճանլար իշին գազանմայը տա ար-
զիւլէրիմ. ամին:

Եւ Եւլահըմ, պէն քի էօմրիւմիւն
խայր ամէլ իշլէմէք իշին թախսիս օլ-
մուշ կիւնլէրինի զայ էտէրէք, հաթթա
պիւլքս կէշիճի վէ ֆանի շէյլէր, պէլքի
տէ թագսիրաթլը սէֆալար արտընա
տիւշէրէք սէնի պու գատար ինճիթ-
տիմ, գօյվէրմէ քի պունտան պէօյլէ

կիւնլէրիմի քէօթիւյէ գուլլանայլմ, սանա վէրէճէյիմ սըզը հիսապըն զիքրի պու կիւնիւմի, վէ պու տիւնեա իւզէրինտէ կէշիրմէք իշին պանա վէրիլէճէք ախէր կիւնլէրի սէլամէթիմ հագգընտա ֆատէլի գուլլանաըրսըն, կէշէն վագըթտաքի քէտէրլէրի թագմին էտէպիլէյիմ. վէ ապաշխարանք ըլա էպէտի էօմիւր իգպալինի գազանա պիլէյիմ. ամին :

Հրեշտակ Տեառն աւետեաց կուսին Մարիամու,

Եւ յղացաւ ի Հոգւոյն սրբոյ :

Ողջոյն քեզ Մարիամ, և այլն :

Ահաւասիկ կամ աղախին Տեառն,

Եղիցի ինձ ըստ բանի քում :

Ողջոյն քեզ Մարիամ, և այլն :

Եւ բանն մարմին եղեւ,

Եւ բնակեաց ի մեզ :

Ողջոյն քեզ Մարիամ :

Աղօթեա վասն մեր սուրբ Աստուածածին.

Զի արժանի լիցուք խոստմանցն Քրիստոսի :

Զչնորհս քո աղաչեմք Տէր, հեղ ի միտս մեր, զի որք հրեշտակին աւե-

տեօք զՔրիստոսի որդւոյ քոյ զմարդե-
ղութիւնն ծանեաք ի ձեռն չարչարա-
նաց և խաչի նորա ժամանեացուք ի
փառս յարութեան, Տերամբ մերով Յի-
սուսիւ Քրիստոսիւ. Ամէն:

Ս. ՊԵՐՆԱՐՏՈՍՈՒՆ

ԱԶԻԶ ՊԻՔԻՐԷ ՏՈՒԱՍԸ

Խաթրընա կէթիր եւ զայեթ մէր-
համէթլի պիքիր Մարիամ քի, պիր
քիմսէ սէնին հիմայեթինէ միւրաճաթ
էտիպ, եարտըմընը տիլէյիպ, վէ մուտ-
վէնէթինի իպրամ ըլա բիճա էտիպ
տէ, սէնտէն թէրք օլունմուշ տէյի ասլա
իշիտիլմիշ տէյիլ տիր. պէն տէ պու
էմնիյէթտէն ճէսարէթլէնիպ սանա զօ-
շարըմ, եա պիքիրլէր սուլթանը, վէ
պէնիմ աճըզլը վալիտէմ, վէ կիւնահ-
լարըմըն աղըր եիւքիւ ալթընտա ին-
լէյէրէք սէնին հուզուրունտա խաքի-
փայ օլուրում: Եւ պէնիմ իշիւն ին-

սան օլան Քէլամուլլահըն վալիտէսի
րիճամը րէտտէթմէ, իլլա հիւսնի հիմ-
մէթին իլէ տիյնէ, վէ գապուլ էթմէյէ
թէնէզզիւլ էյլէ. ամին:

Պու տուա սայըսըզ քիշիլէրի թէօվ-
պէյէ կէթիրմիշ տիր:

Եիւզ կիւնլիւք ներողութիւն:

ՍՈՒՐԲ ՅՈՎՍԷՓԷ ՏՈՒԱ

Ես՝ պիքիրլէր մուհաֆըզը վէ փէտէրի
Սուրբ Յովսէփ, կիւնահսըզլըզ քէնտիսի
Յիսուս Քրիստոս, վէ պիքիրլէր Պիքիրի
Մարիամ սէնին սատագաթլը գայըրը-
ճըլըղընա իհալէ օլունտուլար, պու իքի
զիգըյմէթ պէրկիւզար Յիսուս վէ Մա-
րիամ աշգընա, սանա րէճա վէ նիյազ
էտէրիմ. պէնի հէր նէվի նափաքլըզ-
տան էսիրկէ, շէօյլէքի թէմիզ եիւրէք
վէ փաք թէն իլէ տաիմա Յիսուսա վէ
Մարիամա փաքլըզ իլէ խըզմէթ էտէ-
պիլէյիմ. ամին:

ՔԵԶԱ ՍՈՒՐԲ ՅՈՎԱԿԻՓԷ ՏՈՒԱ

Միհնէթ ու մէշագգաթ զարպը ալ-
թընտա էգիւմիշ օլարագ, զայէթ ազիզ
Արուսէնին եարտըմընը տիլէտիքտէն
սօղրա սանա գօշարըզ, եա՛ Սուրբ Յով-
սէփ, վէ էմիլյէթլէ սէնին հիմայէնի
տիլէրիզ: Սէնի Ալլահ վալիտէսի լէքէ-
սիզ Պիքիրէ րապթ էտէն օլ մուգատ-
տէս մուհապպէթ պաղը վէ Մանուկ
Յիսուսա էտինտիյին օլ փէտէրանի խա-
լիսէթ աշգընա Յիսուս Քրիստոսուն
գանը իլէ սաթըն ալընմըշ օլան շու
ազիզ միրաս իւզէրինէ քէրէմքեանի
նազարընը չէվիրմէնի վէ հիւքիւմաթ
վէ մուավէնէթին իլէ պիզիմ իգթի-
զալարըմըզը գայըմանընիյազ էտէրիզ:

Եա՛ Ալլահանի խանէնին սագ վէ
ույանըզ Պէքճիսի, Յիսուս Քրիստոսուն
իւյիւթլէնմիշ սիւրիւսիւնիւ վիզայէ էյլէ,
եա՛ սէվկիւլիւ փէտէր, տիւնեայը մէ-
րիզ գըլան եաղնըշըզլար վէ պէտխույ-
լար վէպասընը սէն իւզէրիմիզտէն գալ-
տըր. եա՛ պիզիմ գուտրէթլու հիմայէթ-
ճիմիզ, գարանլըզ հիւքիւմէթիլլէ վազը
մուհարէպէմիզտէ սէն պիզէ կէօյլէր-

տէն հարաւմ իհսան էյլէ, վէ պիր վագըթ Մանուկ Յիսուսուն թէհլիքէտէ օլան էօմրինիւ էօլիւմտէն գուրթար-տըղըն կիպի, շիմտի տէ Ալլահըն ազիզ Քիլիսէսինի խիւսէմա տուգաղլա-րընտան վէ հէր նէվի մուխալիֆէթտէն մուհաֆազա էյլէ, սէն հէր պիրիմիզի հէր ան հիմայէն ալթընտա հըֆզ էյլէ քի, սէնին եարաւմըն սայէսինտէ վէ սէնին իպրէթինէ կէօրէ ֆազիլանէ եա-շամազա, զահիտանէ էօլմէյէ վէ կէօյ-լէրտէ էպէտի սաատէթի գազանմայա գատըր օլալըմ. ամին:

Իշ պու տուանըն միւլէլլիֆի Լեւոն օն իւչիւնճիւ սրբազան Քահանայապետ 1889, սեպտեմբեր 21 թարիխլի կոն-գակը իլէ պու տուայը սէօյլէյէնլէրէ կիւնտէ պիր տէֆա օլարագ իւշ եիւզ կիւնլիւք ներողութիւն իհսան էյլէմիշ տիր:

Պու ներողութիւն Քաւարան ճանլարը իչին տախի գազանլլա պիլիր:

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔ ՏՈՒԱԼԱՐԸ

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔՏԱՆ ԵՎՎԵԼ

Ե՛մ էպետի վէ զայեթ մերհամեթլի
Ալլահ, սէն քի փէյղամպերին լիսա-
նըյլա « Պէն կիւնահքեարըն էօլիւմիւ-
նիւ իսթէմէմ, իլլա թէօվպէյէ կէլիպ՝
եաշամասընը իսթէրիմ » տէմիշսին.
վէ պու ճիհէթտէն կիւնահքեար քիշի
թէօվպէյէ կէլիպ՝ սանա տէօնտիւյիւ
հալտէ, քէմալի մերհամեթ իլէ վէ հիւս-
նիւ մուամէլէ իլէ օնու գապուլ էթմէյէ
տայմա հազըրսըն. իմտի մերհամեթլի
կէօզլէրինի պէնիմ իւզէրիմէ չէվիր քի,
կիւնահլարըմը թանըյարագ վէ սէնին
իլէ պարըմայը զիյատէ արզիւլէյէրէք,
տինտարլար մկրտութիւնտան սօնրա իշ-
լէտիքլէրի կիւնահլարըն աֆվընը գա-
զանապիլսինլէր տէյի իհտաս էթաի-
յին պու խորհուրդա եագլաշըրըմ: Ե՛մ
Ալլահըմ, պու քէրէմի էթ քի օնուն
լաթիֆ մէյվէլէրինի գազանմայա իգ-

թիզա օլան խայրըլը իսթիտաթլարըլա
եազլաշայլմ: Պէնիմ ֆիքրիմտէ օլ քի,
կիւնահլարըմը թանըյայլմ. գալպիմտէ
օլ քի, օնլարտան իքրահ էտէյիմ. րա-
տէթիմտէ օլ քի, օնլարը թէքրար պիր
տահա իշլէմէմէյէ գավի նիյէթ գօյայլմ:

Եւ նուր փունարը, ըշըզլար փէտէ-
րի, ֆիքրիլէրի այտընլանտըրընը Ալլա-
հանիրուհ, պիր շէօլէնի պէնիմ գալպիմէ
տօղուր, օնու գարարտան ախմագլըգ
գարանլըղընը տէֆ էյլէ. օնու տիւման-
լանտըրան ֆէյիլլէրին պուլուլթլարընը
տաղըթ. տիւնեա գանունլարընըն գաի-
տէլէրինին վէ եաղնըշլըզլարընըն փէյտա
էթտիյի, հագգը կէօրմէյէ վէ պուլուն-
տուղում հալին եաղնըշլըղընը թանը-
մայա մանի օլան մուզիրը թիւթիւնիւ
տէֆ էյլէ. քէրէմ ինայէթ էթ քի իշ-
լէտիյիմ քէմլիյի, իհմալ էթտիյիմ էյլիյի
աշիքեար կէօրէյիմ, կիւնահլարըմըն սա-
յըսընը, քէմլիյինի, վէ թէֆէրրուաթ-
լարընը այըրտ էտէյիմ քի, ճանըմ նէ
հիյէթտէ պուլունմուշուսա, պու խոր-
հուրգտա սէնին եէրինի թութան Քա-
հանանըն կէօզիւ էօնիւնէ օնու էօյլէճէ
գօյապիլէյիմ:

Եւ մէրհամէթ վալիտէսի, կիւնահ-

քեարլարըն շէֆաաթճըսը, թէօվպէքեարլարըն իւմիտի ղայէթ ազիզ Պիքիր, պէնիմ իչին շէֆաաթճը օլքի, պու թէքրար պարըլմագ խորհուրդունու գապուլ էթմէյէ լայըլը վէճհ իւզէրէ եազլաշա պիլէյիմ:

Պէքճի մէլէյիմ, հիմայէթճիմ օլան Ազիզ, վէ սիզ ղայէթ մութլուլու ճէննէթ ահալիլէրի, վէ ճէմիի գութլուրուհլար, պէն քէնտիմի սիզէ սիփարըլ էտէր, վէ էֆէնտիմիզին հուզուրունտա պէնիմ իչին եարտըմընըլը տիլէրիմ:

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔՏԱՆ ՍՕՆՐԱ

Ա՛հ էֆէնտիմ, խոստովանանք օլտում, պէնիմ պունճա քէմլիքլէրիմէ պէօյլէ պիր գօլայ մուալիճէտէն էօթրիւ սանա թէշէքքիւր էտէրիմ: Պէնիմ քէմլիյիմէ ճէհէննէմին աթէշի պիր էպէտիլիքտէազ կէլմէլի իքէն, սէն պանա պէօյլէ պիր գօլայ մուալիճէ վէրտին: Էֆէնտիմ, սանա թէշէքքիւր էտէրիմ, օ գուտրէթլէ տօլու « Ես սըճապէմ » քէլամը պանա նէ գատար էյլիք կէթիրտի: Պէնի ճէհէննէմտէն գուրթարտը, Ալլահ էվլատլըլընը, էպէտի ճէննէթի, մէլաիք-

լէրին տօսթլուղունու պանա թէքրարէն
գազանտըրտը, ճէմիի ճէննէթ ահալի-
սինէ թէսէլլիյի մուճիպ օլտու. վէ պէնի
էօյլէ պիր մէմնունիյէթ իլէ տօլտուր-
տու քի, սէնի ինճիթտիյիմին աճըսը,
հէր նէ գատար զիյատէ իտիյիսէ, փիւշ-
ման օլուպ՝ խոստովանանք օլտուղու-
մուն սէվինճի տէ տահա զիյատէ օլտու:
Էյ իմտի, եա՛ սէվկիւլիւ Ալլահըմ, եա՛
պիր թանէճիք խաչանմը մուհապպէ-
թիմ, պու գատար քէրէմլէր իչին սանա
եիւրէքտէն թէշէքքիւրլէր էթմէլի տէ-
յիլմիյիմ: Ահ, քէշքի սէնի հիշ ինճիթմիշ
օլմասայըտըմ: Անճագ շիմտիտէն սօնրա
պիր տահա մինպատտ սէնի ինճիթմէ-
յէճէյիմ, պէն քէնտի հագգըմա պէօյլէ
պիր սէվկիւլիւ մուհապպէթի պիր տահա
ինճիթմէքտէն, վէ թէքրար կիւնահ
իշլէյէրէք, խղճմըտանքըմըն րահաթլը-
ղընը գոյպ էթմէքտէն իսէ, սէնին հու-
գուրունտա էօլմէյի տահա զիյատէ իս-
թէրիմ. տէօրթ տամլա փիւշմանլըգ
եաշընա պէտէլ, սանա գտրշը էթտի-
յիմ պունճա սիթէմլէրի պանա պա-
ղըչլատըն, ճիւղի պիր ինճինմիշ պիլէ օլ-
սա, պու գատար ազ շէյ իլէ ափվ էտէն
պիր քիմսէ տիւնեատա պուլունոլըմու:

Քէնտի արամտա շէօյլէ սէօյլէրիմ.
էյէրքի Քրիստոսուն թարափընտան օւ
լարագ, պիր ՔաՀանանըն լիտանընտան
չըգտն արձակում քէլամլարը պանա
պու գատար էյլիքլէր կէթիրիյօրսա,
պու գատար թէսէլլի վերիյ բսա, սէ-
նին իլէ ճէննէթտէ պուլունմագ նէօ օւ
լանագ աճապա: Լանէթլի կիւնաՀ, սէն
պէնի Ալլահըմտան մահրում էթմիշսին,
սէնտէն իքրահ էտէր վէ սէնի լանէթ-
լէրիմ: Յիսուսումուն գանը, սէն պէնի
Ալլահըմըն նազարընա թէքրար կիր-
տիրտին. սանա սէճտէ վէ թէշէքքիւր
էտէրիմ: Սէվկիւզիւմ խաչեւութիւն,
սէնի գուճագլարւմ, ազիզ Ալլահըմ,
սէնի սէվէրիմ, տալմա սէվմէք իսթէ-
րիմ, վէ աօլա սէնի ինճիթմէյէճէյիմ,
Պէօյլէ պիր սէվիլմէյէ լայըգ Ալլահը
ինճիթմէք չօգ աճըլը շէյ իսիշ:

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՏՈՒԱԼԱՐԸ

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆԱ ՔԵՏԱՐԻՔ ԱՄԵԼԼԵՐԻ

ՏԻՆ ԱՄԵԼԻ

Եւ՛ սէճտէյէ լայրգ Յիսուսում, էօյլէ
խսէ պու մուհապպէթինին խորհուր-
դունտա կէրչէքտէն պանա պիրլէշմէք
խթէյօրսուն: Ա՛հ, քէնտինի պէօյլէ
պանա վէրմէք իչին նէ գատար քէն-
տինի ալշալթմագ իգթիգա էթտի: Աւ-
լահ իքէն՝ ինտան օլտուն: Էօլչիւսիւզ
հուտուտսուզ իքէն՝ չօճուզ օլտուն:
Եիւճէ փատիշահլար փատիշահլ իքէն՝
էսիր օլտուն: Կէօյտէն պիր ախօրա,
իհթիշամլար թախթընտան պիր խաչ
իւզէրինէ էնտին. պու կիւնտէ պէնիմ
տէրունիմէ կիրմէք իչին աղիգ խար-
կեահընտան չըգարսըն: Ա՛հ իշթէ, սէվ-
տիյի էվլատա գավուշմագ իչին տաղ-
լարը աշտը, թէփէլէրտէն կէշտի տէյի
ասըլ սէնին հագգընա սէօյլէնիլէ պի-

լիր : Իշթէ օ Ալլահանի Գուրթարընը քի ,
խաչըն իւզէրինտէ եանտըղը մուհապ-
պէթ իլէ պէնիմ իչին տէ եանայօր :
Պէնիմ իչին պու խորհուրդ փէրտէլէրի
ալթընտա կիզլէնմիշ տուրույօր : Քէն-
տինի գապուլ էթմէյէ հազըրլըզ կէօ-
րէյիմ տէյի , պու սաաթտա պէնի սիւ-
զիւպ տուրույօր : Սէվտիյիմ նէ տիր ,
արղիւմ նէյէ տիր , վէ քէնտինէ սու-
նաճաղըմ հէտիյէլէր նէ՞ օլաճագ տէյի
տիգգաթ էտիյօր :

Եւ՝ ճանըմ , օնու պիր տիրի իթի-
գատ հաստէլէրիյլէ գապուլ էթմէյէ հա-
զըր օլալըմ , վէ օնա՝ եւ՝ սէվկիւլիւմ ,
պիր գաչ տագիգէտէն սօնրա սէն պանա
կէլէճէքսին : Եւ՝ նիչէ ինսանլարտան
թանըլմայան Յիսուս , պէն սէնին ճիատէ
պուրատա պուլունտուղունա իթիգատ
էտէրիմ . վէ պէնիմ Ալլահըմ վէ էֆէն-
տիմ կիպի պիւթիւն եիւրէյիմտէն սանա
սէճտէ էտէրիմ , վէ պու հազըգաթըն
ուղուրունա գանըմը սօն տամլուսընա
գատար սէվէ սէվէ տէօքէրիմ : Իթի-
գատըմը արթըր , վէ քէրէմ էյլէ քի ,
էօմրիւմիւն սօն նէֆէսինէ գատար օ-
նու սազլայայըմ :

ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԻՒՆ ԱՄԷԼԻ

Ե՛յ իմտի զուրթարըճը Յիսուսում,
պէ՛ն սէնին ազիզ սուփրանա հազաշ-
մագ իւղրէյիմ: Քապի՛լ մի տիր քի, սէն
եիւճէ ազամէթ, զաթէն ազիլիք քէն-
տին պէօյլէ պիր նամքեօր եիւրէյէ կիր-
մէյէ թէնէզկիւլ իտէսին: Սէնին հու-
զուրունտա կէօրիւնմէյէ հիճապ էտէ-
րիմ, անճագ սէնտէն ուզագ տուրա-
ճագ օլուրսամ, նէրէյէ կիտէճէյիմ, հա-
լիմ նիճէ օլաճագ:

Եօգ, եօգ, սէնտէն մինպաատ ու-
զագ տուրմամ, հաթթա քէնտի լայըգ-
սըզլըզմա նիսպէթէն տահա զիյատէ
սանա հազլաշմագ իսթէրիմ: Պէնիմ
ալլագլըղմը եիւքսէլթմէք վէ էքսիք-
լէրիմի թամամլամագ սէնին շէրէֆին
տիր: Էօյլէ իսէ, հա՛ Յիսուսում, թագ-
սիրաթըմտան մաՀնուպ, անճագ նիհա-
յէթսիզ մէրհամէթինէ տէ էմնիյէթ իլէ
տօլու օլարագ սանա կէլիրիմ:

Պանա թէտարիք էթտիյին թարիֆ
գապուլ էթմէզ հիմմէթէ լայըգ տէյի-
լիմ: Անճագ քէնտի սէֆիլլիյինի թա-
նըյըպ օնլար իչին աճըյան պիր ճանա
տա թէրահիւմ էտէրսին տէյի պիլիրիմ:

ՓԻԻՇՄԱՆ ԱՄԵԼԻ

Ա՛հ թաթլը Յիսուսում, սէնի տաիմա
սէվմէտիյիմէ նէ՞ գատար աճը վէ նէտա-
մէթ տույարըմ: Կէչմիշ նամքեօրլուգ-
լարըմը աճը վէ քէտէր տույմայարագ
խաթըրըմա կէթիրէ պիլլիրմիյիմ: Պէն
սէնին աղիզ նամուսունու պօղտում, լու-
թուֆլարընը խօրլատըմ, էյլիյինի քէօ-
թիւյէ գուլլանտըմ վէ միւսթագիլ սէնի
ինճիթմէք իչին կիպի եաշատըմ: Ա՛հ
էֆէնտիւմ, պու կէչմիշ սատագաթսըղ-
լըզլարըմը թազմին էթմէք իչին, պին
թանէ էօմրիւմ օլսա, հէփիսինի գուր-
պան էթմէք իսթէր իտիւմ: Օնլարտան
ճան ու կէօնիւլ իլէ իքրազ էտէրիւմ, վէ
կիւնաշլարըմը աֆիլ էթմիշսին տէյի
էմնիյէթիւմ վարտըր, սէն տիւնեանըն
կիւնաշլարընը Կալտըրտան գուզու սուն.
պէնիւմ կիւնաշլարըմըտա քիւլլիէն վէ
միւէպպէտէն տէֆ էյլէ . պէն տախի
էօմրիւմիւն սօն տէմինէ գատար օնլարը
աղլայաճաղըմ:

Պու խորանըն էթրաֆընը մուհասէրէ
էտիպ, տիրի Ալլաշըն ազամէթի հու-
զուրունտա Կանատլարընըզ սայէսինտէ

սիփէր օլան Մէլսիքէր, օնուն Ալլահանի քէմալիյէթլէրինին սիգէ իլհամ էթտիյի րազպէթ, սէճաէ վէ մուհապպէթ հասսէլէրինի պանա տա ալը վէրին: Օ սիգին միւշէրրէ Կ պէօլիւքէրինիզ իւզէրինտէ պիր թախթ իւզէրինտէ կիպի րահաթլանըր իքէն, պիր կիւնահքետար քիշինին գալպինտէ նասըր րահաթլանահագ տըր: Սիգին պազմայա տիթրէտիյինիզ զաթի շէրիֆէ տօգունահագ տուտազլարըմը թէմիզլէյին, վէ սիգին եանըպ թութուշտուղունուզ շէտիտ վէ գըզընն աթէշ իլէ պէնիտէ եագըն:

ՄՈՒՀԱՊՊԵԹ ԱՄԵԼԻ

Եւ սէվկիւլիւ Գուրթարընըմ, պու էվլաաընտան սէվիլմէք իշին տահա նէ՞ եափապիլիրիտին: Պէնիմ իշին էօլտիւյիւն ազ կէլմիշ կիպի, մուհապպէթ պաղլարըյա պէն սանա տահա զիյատէ պէնտ օլայըմ տէյի, քէնտինի պիւսպիւթիւն պանա վէրմէք իշին, էօլմէտէն էվվէլ պիր տէ պու սէճտէյէ լայըզ խորհուրդու գօմագ իսթէտին վէ պու հիմմէթէ տահա զիյատէ թագվիյէթ վէրէն տէ շու

տուր քի, սէնին սուֆրանա օթուրմագ
իչին պէնի տէ տավէթ էաէրսին: Եւ
ազլէ սըղմագ մուհապպէթ, պէնիմ Ալ-
լահըմ պունճա տէֆա քէնտինէ սատա-
գաթսըզ օլան պիր ճանա պիրլէշմէք
իսթէյօր: Եւ երւրէյիմին Ալլահը, սէնի
հէր շէյտէն զիյատէ սէվէրիմ, քէնտիմ
տէնտէ զիյատէ սէվէրիմ, սէնի միւս-
թագիլ սէնին իչին վէ սէնին էօլլիւ-
սիւզ սէվիմլիլիքլէրին իչին սէվէրիմ:
Ահ, նիչին ճէմի երւրէքլէրին, վէ
ճիւմլէ ալէմին սէնի սէվտիքլէրինի կէօ-
րէմէյօրում: Էօյլէ իսէ պարէ, պէն
սէնի էպէտի սէվմէյէ իւմիտ էտէրէք,
էօմրիւմիւն սօն նէֆէսինէ գատար սէ-
վէյիմ:

Եւ մուհապպէթլի Վալիտէմ ազիզ
Պիքիր Մարիամ, սէնին օնու սէվտի-
յին կիպի հէրքէսին տէ սէվմէսինի
պէօյլէ շէտիտ արդիւ իլէ մատամ քի
արզիւլէրսին, էյլիքլէր Ալլահընը սէվ-
մէյէ պանա եարտըմ էյլէ:

ԱՐՁԻԻ ԱՄԵԼԻ

Իշթէ, եւ ճանըմ, Գուրթարըն
սէնին տէրունինտէ քէնտի մէսքեանը-

նը գուրմագ իշին կէլէճէյի գութլու տագիգէ եէթիշտի: Իշթէ, կէօյիւն վէ եէրին փատիշահը. սէնին եարատըճըն, գուրթարըճըն, Ալլահըն, սէնի քէնտի հիմմէթլէրիյլէ տօլտուրմագ իւզրէ տիր: Մուհապպէթ իլէ օնու գապուլ էթմէյէ հազըր օլ. գալպինին ճէմիի արզիւլէրիյլէ օնու տալէթ էթ: Կէլ, եա՛ սէճ տէյէ լայըգ Գուրթարըճըմ, կէլ, սու սամըշ կէյիկին սու փունարլարընա հասրէթ չէքտիյի կիպի սանա հասրէթ չէքէն ճանըմա կէլ. կէլ եա՛ Յիսուսում. իգպալիմի արթըգ կէճիքտիրմէ: Իպատէթքեար ճանլարըն սէնին խորանլարընըն հուզուրունտա սանա իպրազ էթ տիբլէրի մուհապպէթ իլէ սէնի գապուլ էթմէք իսթէրիմ: Օնլարըն եանտըզլարը մուհապպէթ հասսէլէրինէ պէն տէ քէն տիմի պիւլէշտիրիւրիմ:

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆՏԱՆ

ՍՕՂՐԱ ԹԵՇԵՔԻԻՐ ԱՄԷԼԼԵՐԻ

ՏԻՆ ԱՄԷԼԻ

Ա՛հ, պու նէ՞ ազիմ իգպալ տըր : Էօյլէ իսէ Գուրթարընմ սահիհ օլարագ պա- նա զիյարէթ էթմէյէ մի կէլտի : Պէլի, օ պիւսպիւթիւն պէնիմ օլմագ, վէ պէն տէ պիւթիւն պիւթիւնէ օնուն օլմագ իչին օ պանա կէլմիշ տիր : Ես նիհա- յէթսիզ էյլիք, ես նիհայէթսիզ մէր- համէթ : Պիր Ալլահ պանա պիրլէշմիշ տիր, վէ շէօյլէ սէօյլէյիմ քի, պէ- նիմ իլէ պիր շէյ օլմագ իսթէր : Ես ճանըմ, իթիգատընըն ճէմի գուվվէ- թինի պիր եթէթ թօփլա, վէ տիւշիւն քի, մէլաիքլէր քէնտի Ալլահլարընա սէճտէ էթմէք իչին սէնին էթրաֆընը գուշաթմըշլար : Սէն տէ օնլարըլա պիր- լիքտէ օնա սէճտէ էյլէ. ախէր ճէմի

միւլահազարը տէֆ էթ . ճէմիի մու-
հապպէթլէրինի տէր թօփ էյլէ . պիր
տիրի իթիգատ , վէ պիր գըզղըն մու-
հապպէթ հասսէլէրիլէ օնլարը էֆէն-
տինէ սուն :

ԹԱԱՃԻՊ ԱՄԵԼԻ

Կէլին , ճիւմլէ Ալլահա սէճտէ է-
տէնլէր , Կէլին , պէնիմ իլէ պիրլիքտէ
օնուն մէրհամէթինին , գուտրէթինին
վէ իլմինին հիքմէթլէրինէ սէճտէ է-
տին : Լաքին , էֆէնտիմ , սէն նէրէտէ
պուլունույօրսուն . էյ վահ , էօյլէ պիր
եիւրէքտէ քի , տօղտուղուն ախօրտան
չօգ զիյատէ սանա նալայըզ տըր .
էօյլէ պիր եիւրէքտէ քի , էքսիքլիքլէր ,
նէֆա մուհապպէթլէրի վէ սէֆիլլիքլէր
իլէ տօլու տուր : Ես ազիզ Ալլահ , բու-
հուլա սէնին ազիզ ալազլարընա գա-
փանըր , վէ օնլարա սըգը սըգըյա սա-
րըլըրըմ : Ես ճէննէթին Մէլաիքլէրի ,
վէ սէն ես մուհապպէթլի վէ աճըզլը
Վալիտէմ , պէօյլէ նալայըզ պիր եիւ-
րէքտէ իչլէմէյէ թէնէզզիւլ էթտիլի
մէրհամէթլէր վէ լութուֆ հիքմէթլէ-
րինտէն տօլայը Ալլահա մէտհ ու սէնալէր
օգումայա սիզ պանա եարտըմ էտին :

ՇԻՒՔԻՒՐ ԱՄԵԼԻ

Եւ՛ Էֆէնտիւմ վէ Ալլահըմ, պու շիմ-
տիքի պանա էթտիյին թարիֆէ կէլմէզ
քէրէմին իչին ճան ու կէօնիւտէն սանա
թէշէքքիւր էտէրիւմ: Սանա լալըզ շիւք-
րանիյէթլէր սունմազ իսթէր իտիւմ. լա-
քին էյ վահ, պէնիւմ կիպի ֆազըր վէ
պիշարէ քիշի սանա նէ՞ թէշէքքիւրլէր
սունապիլիւր: Էլիմտէն կէլէն շէյ՝ հիշ
տուրմագսըզըն, պիր Ալլահ պանա՞ մը
կէլաի, զիյատէ ազիւմ, վէ զիյատէ ա-
զիզ օլան զաթի շէրիֆ՝ զիյատէ ալչազ,
վէ զիյատէ սէֆիլ օլանտա՞ մը բահաթ-
լանըյօր տէյի թէքէրրիւր էտիպ տուր-
մագտան իպարէթ տիր:

ՓԷՇՔԷՇ ԱՄԵԼԻ

Պէլի, եւ՛ Ալլահըմ, գարարըմ պու
տուր. սէն շիւնքի քէնտինի քիւլլէն
պանա վէրտին, պէն տէ քէնտիւմի քիւլ-
լիէն սանա վէրիւրիւմ, վէ գատիւմի սէ-
նին օլմազ իսթէրիւմ: Ֆիքրիւմի սանա
սունարըմ՝ քի, սէնին ազամէթլէրինի
միւթալաա էթմէքտէն պաշգա շէյիլէ

մէշղուլ օլմասըն. զիհնիմի սանա սու-
նարըմ քի, հիշ տուրմագսըզըն սէնին
հիքմէթլէրինի զիքը էթսին. ըատէթիմի
սանա սունարըմ քի, շիմտիտէն սօղրա
հէր խուսուստա սէնին ըատէթինէ քէն-
տինի ուշտուրուռն. եիւրէյիմի սանա
սունարըմ քի, ճէմի հասսէլէրինի վէ
արզիւլէրինի սանա գուրպան էթսին.
թէնիմի վէ ազալարըմը սանա սունա-
րըմ քի, հէր պիրիսի սէնին խըզմէ-
թինտէ պիրէր սատագաթլը գուրպան
օլուռնլար: Եանիհայէթսիզ ազամէթլէր
սահիպի, շիմտիյէ գատարնամքօր, լա-
քին շիմտիտէն սօղրա էյլիքշինաս վէ սա-
տըզ օլմագ իսթէյէն պու էվլատընըն
հիյէթի հալլիյէսի իլէ, վէ հէր պիր մա-
լիք օլտուղու շէյլէր իլէ պիրլիքտէ սանա
սունտուղու գուրպանը գապուլ էթմէյէ
թէնէզզիւլ էյլէ: Կէլ, եա թիւքէտիճի
աթէշ, վէ պէն տէ՝ սէնին կէօզիւնէ
շիրքին կէօրիւնէ պիլէճէք հէր նէ վար
ըսա, ճիւմլէսինի տէ թէլէֆ էթ. Ե-
ֆէնտիմ, պէնի քէնտի ազիզ միւրա-
տընա կէօրէ պիր թէրթիպէ գօ. հիշ
պիր շէյ էսիրկէմէյէրէք, պէն քէնտիմի
քիւլլիէն սէնին սէվիմլի գայըրըճըլը-
ղընա թէսլիմ էտէրիմ:

Եւ ազիզ Պիքիր, քէնտիմի քիւլիէն
էվլատըն Յիսուսա փէշքէշ էտէրիմ, սէն
պու փէշքէշի ամենասուրբ Երրորդու-
թիւնա թագաթիմ էթմէյէ թէնէզզիւլ
էյլէ. վէ էօմրիւմիւն սօն նէֆէսինէ
զատար պու վատիմտէ սատըզ գալ-
մագ լութփունու պանա ալըվէր:

Հէր իսթէտիլինի գազանմայա մախսուս
պիր գըյմէթլի վազըթ տըր պու: Փէտէր
Ալլահ քէնտի մէմնունիյէթինին մազհարը
օլան պիր թանէճիք էվլատընը սէնին տէ-
րունինտէ կէօրիւյօր: Էօյլէ իսէնէ տի-
լէյէճէք օլտուղսնտան պաշգա շէյիլէ
մէշղուլ օլմա պու արատա: Յիսուս Գրիս-
տոսուն, « Պէնիմ իսմիմէ փէտէրիմտէն
նէ քի իսթէրսէնիզ սիզէ վէրիլիւր » տէ-
տիլինի էյի տիյնէ:

ՏԻԼԷՔ ԱՄԵԼԻ

Եւ սէճտէյէ լայըզ Գուրթարըճըմ,
մատամ քի սէն քէնտի քէրէմլէրինի
պանա իլհագ էթմէք իչին պէնիմ տէ-
րունիմէ կէլմիշսին, պէն տէ սէնին
թախթընըն հուզուրունտա եիւրէյիմի
աշարըմ. իմոի նէ տիւնեանըն էյլիք-
լէրինի, իթիպարլարընը, զէնկինլիքլէ-

րինի, նէ տէ տիվանէճէ շաղըզլարընը
արգիւլէրիմ: Եալընըզ արգիւլէտիյիմ,
վէ իհսան էտէսին տէյի նիյազ էթ-
տիյիմ, իշլէտիյիմ կիւնաշլարա պիր
հիյլէսիզ աճը, կիտէճէյիմ եօլու թա-
նըմագ իշին պիր քէսքին նուր, սէնին
լուծֆունա պիր պօզուլմագ սատագաթ,
սէնին խըզմէթինտէ պիր սուրբ աշգ,
վէ նիհայէթ սէնին մուհապպէթին վէ
միւտավէմէթ շնորհքու տուր: Եիւրէ-
յիմի թէպտիլ էթ, վէ պիր եէնի եիւ-
րէք, սէնին գալպինէ կէօրէ պիր եիւ-
րէք, սէնին էմրլէրինէ իթաաթլը պիր
եիւրէք, վէ սէնին Ալլահանի մուհապ-
պէթինին ալէվլէրիյլէ եանմըշ պիր
եիւրէք վէր պանա: Վազաա պու լու-
թուֆա լայըզ օլմատըղըմը թանըրըմ.
անճագ օնու սէնին վէ ազիզ վալիտէ-
նին սէվապլարընըզըն, կէօյլիւ փէտէ-
րինէ վէ պէնսէֆիլէ օլան մուհապպէթի-
նին աշգընա սէնտէն տիլէրիմ. ամէն:

Պուրատա պիր ճիւզի էյլէնիպ, քէնտին
իշին վէ սանա միւթաալլիզ օլան քիշիլէր
իշին պազը մախսուս քէրէմլէր տիլէյէ
պիլիրսին: Անճագ կիւնահ, քերարլարըտա
ունութմա օնլարըն թէօվպէյէ կէլմէսի ի-
շին րէճա էյլէ, — Գէզալիք Գոււարան
ճանլարընըտա:

Հաղորդութիւնն ակտըգտանն սօլրա պու-
տուայը էթմէք էյի տիր. չիւնքի օնա չօդ
ներողութիւնլար վէրիմիշտիր :

Քրիստոսուն ճանը, փաքլէ պէնի :
Քրիստոսուն թէնի, գուրթար պէնի :
Քրիստոսուն գանը, գանտըր պէնի :
Քրիստոսուն պէօյրիւնիւն սույու ,
թէմիզլէ պէնի :

Քրիստոսուն սիյասէթլէրի, գուվլէթ-
լէնտիր պէնի :

Եւ էյի Յիսուս, տիյնէ պէնի :
Եարալարընըն իչինտէ կիզլէ պէնի :
Վէ սէնտէն այրըմայա պըրագմա
պէնի :

Մ'լուն տիւշմէնտէն հըֆզ էյլէ պէնի :
Էօլիւմ սաաթըմտա չաղըր պէնի :
Սէնին եանընա կէլմէյէ լայըգ էյլէ
պէնի :

Օրատա Սուրըլար վէ Մէլաիքլէր իլէ ,
Էպէտ էլ ապատ մէտհ էտէյիմ սէնի ,
ամէն :

Պիր խաչելութիւն պատկերի գարշըսըն-
տա սէօյլէնիլէճէք Տուա .

Հէր քիմ քի իոստովանանք օլուպ, Հա-
ղորդութիւն ակըպ հիչ տէյիլ իսէ եիւրէք-

տէն փիւշմանը շրջա վէ ի պատէքեարը շրջա պու իլէրիտէքի տուայը պիր խաչելութիւն պատկերի գարշըսընաա սէօյլէր, վէ սաւրք Քիլիսէ իչին, և այլն, տուա էտէր իսէ, 1821 սէնէսի, ապրիլ 10 թաւրիսլի ներողութիւն մէճլիսինին սիճիլինէ կէօրէ, Եէաինճի Պիսս Փափա Հապրէթլէրինտէն իհսան օլունմուշ Լիակաաար ներողութիւնս գազանա պիլիր:

ՏՈՒՍ.

Իշթէ եա՛ սէվկիւլիւ վէ էյի Յիսուսում, պէն սէնին հուգուրու շէրիֆինտէ եէրէ գափումըպ, սէնին հազգընա Դաւիթ Մարգարէնին « Էլլէրիմի այագ » լարըմը տէլտիլէր, վէ քէմիքլէրիմի » սայտըլար » (Սղմ. իա. 17.) տէյի սէօյլէտիյինտէն պաշլայարագ, պիր թարափտան զիյատէ աշգ վէ հէմտէրտլիք իլէ սէնին պէշ եարալարընը միւլահագա էթտիյիմ արատա, օ պիր թարափտան եիւրէյիմտէ Տին, Իւմիտ, Մուհապպէթ, կիւնահլարըմ իչին աճը, վէ պիր տահա սէնի ինճիթմէմէյէ գաւլինիյէթ հասսէլէրի պասմա էտէսին տէյի զիյատէ խայիշ իլէ սանա ըէճա էտէրիմ:

ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆԱ

ԶԻՅԱՐԷԹ ՏՈՒԱՍԸ

1. Եւ Հաղորդութիւն խորհուրդուն տաքի Յիսուսում, սանա տէրինճէ սէճատէ տէրիմ, սէնի սահիհ Ալլահ վէ սահիհ ինսան թանըրըմ, վէ պու սէճտէ աւելիլէ՝ սէնին Քիլիսէնին էօնիւնտէն, վէ պազը տէֆա տա տինտարլարընա քէնտինի իլհագ էթմէք իշին մուհապպէթլի պիր սապըսըզլըղլա հէր սաաթ պէքլէմէյէ թէննէզզիւլ էթտիյին սրբութիւն տօլապընըն էօնիւնտէն պիլէ կէչաիքլէրինտէ սէնի յէլամլամայը տախի վազիֆէ էտինմէյէն, վէ պու կէօնէ հաճէթսիզլիքլէրի իլէ չէօլտէքի Եահուտիլէր կիպի պու սէմավի Մանանատան իքրահլըզ կէօթէրէն նիչէ նիչէ Քրիստիանլարըն սօուզլուղունուն էքսիյինի թամամլամագ արզիւլէրիմ. վէ պէօյլէ իքրահ կէթիրէճէք ըլըճազլըղը թաղմին էթմէք իշին սօլ ալաղընըն եարասընտան տէօքտիւյիւն զայէթ լաթիֆ գանը սանա սունարըմ, վէ պու եարանըն իշինտէ պինլէրճէ տէֆա թէքրարլարըմ.

Ղայէթ ազիզ վէ զայէթ Ալլահանի
խորհուրդա հէր տագիգէ մէտհ վէ թէ-
շէքքիւրլէր օլտուն:

Հայր մեր. Ողջոյն. Փառք Հօր:

2. Եւ Յիսուսում, սանա տէրինճէ
սէճտէ էտէրիմ, պու զայէթ ազիզ խոր-
հուրդատ սէնի հազըր թանըրըմ, վէ
պու սէճտէ ամէլի իլէ, սէֆիլ խաս-
թէլէրին էպէտիլիյէ տօղրու եօլճու-
լուզլարընտա օնլարա թէսէլլի վէրմէք
իչին կիթտիլինի կէօրիւպ տէ, սանա
րէֆիգ օլմայան, վէ փէք փէք սալթ
տիշարըտան պիր սէճտէ ամէլինէ գա-
նաաթ էտէն պունճա Քրիստիանլարըն
էյլիք պիլմէզլիլինին էքսիլինի թամամ-
լամագ արգիւլէրիմ, վէ պունճա սօուգ-
լուղու թազմին էթմէք իչին, սաղ ա-
յաղընըն եարասընտուն տէօքտիլին
ղայէթ լաթիֆ գանը սանա սունարըմ,
վէ պու եարանըն իչինտէ պինլէրճէ
տէֆա թէքրարլարըմ.

Ղայէթ ազիզ վէ զայէթ Ալլահանի
խորհուրդա հէր տագիգէ մէտհ վէ թէ-
շէքքիւրլէր օլտուն:

Հայր մեր. Ողջոյն. Փառք Հօր:

3. Եւ՛ հպէտի հօմիւր եքմէյի Յիսուսում, սանա տէրինճէ սէճտէ հտէրիմ, վէ պու սէճտէյիլէ, տինտարլարընտան սէճտէ մուհապպէթ գապուլ էթմէք իչին, խորհուրդա տաիր շէֆիլէր ալթընտա պէքլէմէյէ թէնէզզիւլ էթտիյին Քիլիսէլէրէ եէօվմիյէ օլան իբրամսըզլըզլարտան եիւրէյինէ աշըլան պունճա եարալարա մուգապէլէ էթմէք արզիւլէրիմ, վէ պունճա իբրամսըզլըզլարը թազմին էթմէք իչին սօլ էլինին եարասընտան տէօքտիւյին գանը սանա սունարըմ, վէ պու եաթէնին իչինտէ հէր տագիգէ թէքրարլարըմ.

Ղայէթ ազիգ վէ Ղայէթ Ալլահանի խորհուրդա, հէր տագիգէ մէտհ վէ թէշէքֆիւրլէր օլսուն:

Հայր մեր. Ողջոյն. Փառք Հօր:

4. Եւ՛ կէօյտէն էնէն տիրի եքմէք Յիսուսում, սանա տէրինճէ սէճտէ հտէրիմ, վէ պու սէճտէ ամէլիլէ՝ պիլիմ սէլամէթիմիգ իչին Գողգոթա իւզէրինտէ թէքմիլ էթտիյին գուրպանը, մուհապպէթինին շիտտէթինտէն գանսըզ օլարագ թէճտիտ էթտիյին սուրբ

Պատարագտա պուլունան տինտարլա-
րըն հէր կիւն էթտիքլէրի պունճա իք-
րամըզլըզլարըն էքսիյինի թէմամլա-
մագ արզիւլէրիմ, վէ պունճա նամ-
քեօրլուզլարը թագմին էթմէք իչին,
սաղ էլինին եարասընտան տէօքտիւ-
յիւն զայէթ լաթիֆ գանը սանա սու-
նարըմ, վէ պու եարանըն իչինտէ, սէ-
նին էթրաֆընտա տիզիլմիշ մէլաիք-
լէրին սէսլէրինէ պէնիմքինիտէ պիր-
լէշտիրէրէք, օնլարըլա պէրապէր տէ-
րիմ:

Ղայէթ ազիզ վէ զայէթ Սլլահանի
խորհուրդա, հէր տագիգէ մէտհ վէ
թէչէքքիւրլէր օլտուն:

Հայր մեր. Ողջոյն. Փառք Հօր:

5. Եւ պիգիմ կիւնահլարըմըզըն սա-
հիհ աֆվլըզ գուրպանը Յիսուսում,
սանա տէրինճէ սէճտէ էտէրիմ, վէ
պու սէճտէ ամէլիյլէ՝ ճանլարընտա մա-
հացու կիւնահ օլարագ, Հաղորդութիւն
խորհուրդունտա սէնի զապուլ էթմէք
իւզրէ եազլաշմայա ճէսարէթ էտէն
նիչէ նամքեօր Քրիստիանլարտան կէօր-
տիւյիւն սրբապիղծ սիթէմլէրին էտա-
սընը էթմէք արզիւլէրիմ, վէ պէօյլէ

մէքրուհ սրբապղծութիւնու թագմին
էթմէք իշին, պէօյրիւնիւն եարասըն-
տան տէօքտիւիւն լաթիֆ զանըն սօն
տամլալարընը սանա սունարըմ, վէ պու
եարանըն իշինտէ սանա սէճտէ էթ-
մէյէ, սէնի ալգըշլամայա վէ սէնի սէվ-
մէյէ, կէլիբիմ, վէ Հաղորդութիւն խոր-
հուրդունա իպատէթքեար օլան ճէմիի
ճանլարըլա պիրլիքտէ թէքրար թէքրար
սէօյլէրիմ.

Ղայէթ աղիզ վէ ղայէթ Ալլահանի
խորհուրդա, հէր տագիպէ մէտհ վէ
թէշէքքիւրլէր օլսուն:

Հայր մեր. Ողջոյն. Փառք Հօր:

Եւտինճի Պիսս Փափա Հաղրէթլէրի,
1814 օգոստոս 26 թարիխլի Կոնդակը իլէ,
իշպու տուալարը՝ Հայր մեր, Ողջոյն վէ
Փառք Հօրլարը իլէ՝ իպատէթքեարըլը-
լա սէօյլէյէն ճէմի տինտարլարա, հէր
տէֆասը իշին 500 կիւնլիւք ներսղու-
թիւն իհսան էթմիշ տիր:

ԱԳՇԱՄ ՏՈՒԱՍԸ

ՅԱՆՈՒՆ ՀՕՐ, ԵՒ ՈՐԳԻՈՅ, ԵՒ ՀՈԳԻՈՅՆ

ՍՐԲՈՅ. ԱՄԼՆ

ԱԼԼԱՀԱ ՍԵՃՏԷ ԷԹՄԷՔ ԻԶԻՆ ՏՈՒԱ

Ես Ալլահըմ, սէնին երևէ ազա-
մէթինին պանա իլհամ էթաիյի իթաա-
թըլա տանա սէճտէ էտէրիմ: Սանա
ինանըրըմ, չիւնքի սէն զաթէն կէր-
չէքլիքսին: Սանա իւմիտ էտէրիմ, չիւն-
քի սէն նիհայէթսիզ էյիսին: Սէնի
պիւթիւն հիւրէքսէն սէվէրիմ, չիւն-
քի սէն զիյատէսիյլէ սէվիլմէյէ լայըզ-
մըն, վէ սէնին մուհապպէթին իչին
զարտաշըմըտա քէնտիմ կիպի սէվէրիմ:

ԱԼԼԱՀԱ ԹԵՇԷՔԻԻԻՐ ԷԹՄԷՔ ԻԶԻՆ

ՏՈՒԱ

Ես Ալլահըմ, սէնտէն ալտըղըմ ճէ-
միի քէրէմլէր իչին նէ տիւրլիւ թէ-

չէք քիւր էթմէլիյիմ։ Սէն պէնի էպէ-
տիլէրտէն տիւշիւնմիւշսիւն, պէնի հիշ-
լիքտէն չըգարմըշսըն, պէնի սաթըն
ալմագ իշին էօմրիւնիւ գուրպան էթ-
միշսին, վէ հալա եէօվմիյէ տէ սայը-
սըղ հիւսապսըղ քէրէմլէր իլէ պէնի տօլ-
տուրմագտասըն։ Ահ էֆէնտիմ, պուռն-
ճա հիմմէթլէրինտէն էօթիւրիւ էյլիք-
շինաս օլմագ իշին պէն նէ՝ եափապի-
լիրիմ։ Եւ մութլուլու բուհլար, մախ-
լուզլարըն իշինտէ էն նալայըղ վէ էն
նամքեօր պէնիմ կիպի պիր քիշիյէ էյլիք
էթմէքտէն վագ կէլմէյէն մէրհամէթ-
լէր Ալլահընա սէճտէ էթմէք իշին սիզ
պանա բէֆիզ օլուն։

ԿԻԻՆԱՀԼԱՐԸՄԸԶԸ ԹԱՆԸՄԱՅԱ ԸՇԸԳ

ՏԻԼԵՄԵՔ ԻԶԻՆ ՏՈՒԱ

Եւ էպէտի նուրլարըն փունարը Հո-
գին Սուրբ, կիւնահըն չիրքինլիյինի
վէ քէմլիյինի պէնտէն կիզլէյէն գա-
րանլըղ տէֆ էյլէ։ Կիւնահտան էօյլէ
պիր իբրազ փէյտա էթ պէնտէ քի, էյէր
միմքին օլուրսա, սնու սէնին բէտտ էթ-
տիյին գատար պէն տէ բէտտ էտէյիմ։

վէ պիր տաճա օնու իշլէմէքտէն գօրգ-
սուղում գատար հիշ պիր շէյտէն գօրգ-
մայայլմ:

ՓԻԻՇՄԱՆԼԸԳ ՏՈՒԱՍԸ

Իշթէ Էֆէնտիմ, կիւնահլարումը վէ
թագսիրաթլարումը կէօրտիւլիւմտէ հի-
ճապա վէ աճըյա դարգ օլուրում: Պէօյլէ
էյի վէ պէօյլէ սէվլիմէյէ լայըգ պիր
Ալլահը ինճիթտիյիմէ թէէսիւֆ էտէ-
րէք, սէնին հուզուրունտա օնլարտան
իբրահ էտէրիմ: Ահ Ալլահում, ուղրումա
գանընը տէօքիւնճէյէ գատար պէնի
սէվտիքտէն սօղրա, պէնիմ էյլիք շինաս-
լըղումտան պէքլէտիյին պումնը յուտու:
Պէլի Էֆէնտիմ, պէնիմ քէմլիյիմ վէ
նամքեօրլուղում չօգ իլէրի կիթտի:
Զիյատէ հիճապըլա սէնտէն օնլարըն
աֆվընը տիլէրիմ: Եա Ալլահում, պունճա
տէֆա քէրամէթինի կէօրմիւօլտշ ու-
ղում էյլիքտարլըղընտան տիլէրիմ քի,
պու կիւնտէն պաշլայըպ, էօլիւմ սուա-
թըմա գատար օնլարըն իւզէրինէ պիր
խալիս ապաշխարանք էթմէք լութֆու-
նու պանա իհսան էտէսին:

ԿԻՒՆԱՀ ԻՇԼԵՄԵՄԵՔ ԻԶԻՆ ՆԻՅԵԹ

ՏՈՒԱՍԸ

Ահ, Ալլահըմ, սէնի հիշ ասլա ին-
ճիթմէմիշ օլմայը նէ գատար արգիւլէր-
իտիմ . անճագ մատամ քի պու ֆէ-
լաքէթէ ուլրամըլըմ, օնտան տուլտու-
ղում աճըլը, զկյատէ նիզամլը պիր
էօմիւր սիւրէրէք իսպաթ էթմէք իս-
թէրիմ: Շիմտիտէն կիւնահտան, կիւ-
նահըն սէպէպլէրինտէն, ալէլխուսուս
սըզ սըզ տիւշտիւլիւմ կիւնահտան իպա
էտէրիմ: Վէ էյէր տիլէտիլիմ վէ իւ-
միտ էթտիլիմ կիպի լութֆունու պանա
վէրմէյէ րազի օլուրսան, պունտան
պէօյլէ պօրճլարըմը սատագաթըլա էտա
էթմէյէ չալըլաճաղըմ, վէ սէնին խըզ-
մէթինէ տաիր օլան խուսուսլարտա հիշ
պիր շէյ պէնի ալըգօյամայաճագ, ամէն:
Հայր մեր. Ողջոյն:

Հէր շէյէ գատըր Ալլահ պիգէ մէր-
համէթ էթսին, կիւնահլարըմըզա աֆվ-
լըզ վէրսին, վէ պիպի էպէտի էօմիւրէ
կէօթիւրսին, ամէն:

Հէր շէյէ գատըր վէ մէրհամէթլի

Այլահ ճէմիի կիւնահլարըմըզա ափվլըզ
իհսան էյլէսին. ամէն :

ԱԶԻԶ ՊԱՀԱՊԱՆ ՀՐԵՏՏԱԿԱ ՏՈՒԱ

Եա պէնիմ տգիզ պահապան հրեշ-
տակըմ, սատըզ վէ մէրհամէթլի տօս-
թում, հիմայէթճիմ, գըլաղուզում, միւս-
թէշարըմ սէնտէն կէօրտիւյիւմ պունճա
հիմմէթլէրէ մուզապիլ սանա նէ գա-
տար պօրճլույում: Վար օլտուղում իլք
տագիզէտէն, սէն պէնի ասլա պըրագ-
մըշ տէյիլսին: Ահճէ կիւնտիւզ եանըմ-
տան այրըմայըպ, պանա եարտըմ է-
տէրսին, պէնի տիւշմէնլէրիմտէն էսիր-
կէրսին, վէ էյլիյէ թահրիք էտէրսին:
Ամմա պէն, պու գատար էյլիքլէրինի
նասըլ թանըտըմ: Խօրլամագտան վէ
նամքեօրլուգտան պաշգա պէնտէն նէ
կէօրմիւշսին աճապա: Պու ճիւմիէ
եինէ սէն պէնի պըրագմաղսըն, զայ-
րէթլէրինի տահա արթըրըրսըն, կէօզ-
լէրիմի աշարսըն, վէ գալպիմէ տօգուն-
սուն տէյի մէրհամէթլէր աթասընա
րիճա էտէրսին: Ահ, զայէթ ալիճէնապ
տօսթ, պունճա վագըթ տըր սէնի մահ-
ղուն էթտիյիմէ ափվլըզ տիլէրիմ: Պէօյլէ

մուհապպէթլի թէգալլիւտլերինի էքսիք
էթմէյէսին տէյի աշըրը նիյազ էտէ-
րէք, շիմտիյէ գատար հագգըմտա իճրա
էթտիյին շէյլէր իչին պինլէրճէ թէ-
շէքքիւր էտէրիմ: Տաիմա խաթըրընա
Կէթիւր քի, Ալլահըն սէնին թէգալլիւ-
տինէ հէվալէ էթտիյի պու սէֆիլ ճան՝
Յիսուս Գրիստոսուն գանընըն պահասը
տըր: Թէհլիքէլէրտէ պէնիմ եարտըմըմ,
ազապլարըմտա թէսէլլիմ, ճէսարէթ-
սիզլիքլէրիմտէ գուվլէթիմ օլ. ճիւմլէ
տիւշմէնլէրիմէ գարշը պէնի մուհաֆա-
զա էթ, իլհամլարընա պէնի միւթիւ
էթ. հէփիսինտէն զիյատէ էօլիւմ սաա-
թըմտա պէնի գայըր. վէ ճէննէթէ տա-
խիլ էթմէտիքճէ պէնի պըրազմա. ա-
մին:

ԻԻՉ ԳՐԾՍԱ ՏՈՒԱԼԱՐ

Տինտարլար Յիսուսուն վէ Մարիամըն
իսմի շէրիֆլէրինի սուրբ Հայր Յովսէփին-
քիյլէ պէրապէր սըգ սըգ եարտըմա չա-
ղըրմայըլա օնլարա օլան իպատէթքեար-
լըզլարընըն արթմասը իչին, վէ էպէտի-
լիյին մէրպուլթ օլտուղու էօմրիւն սօն
սաաթընը սուրբ Հայր Յովսէփէ սըփարըճ

էթմէք իջին, Եէտինճի Պիոս փափա հազ-
րէթլէրի 1807, Ապրիլ 28 թարիխի նե-
րսղսւթիւն մէճլիսինին սիճիլիյէ զիյը-
տէքի իւչ զըսսա տուալարը հիչ տէյիլ
իսէ եիւրէքտէն փիւշման օլարադ ջեր-
մեռանդնա սէօյլէյէնլէրէ հէր տէֆասը
իջին 300 կիւնլիւք ներսղսւթիւն իհսան
էթմիշ տիր:

Յիսուս, Յովսէփ վէ Մարիամ, եիւ-
րէյիմի վէ ճանըմը սիզէ թէսլիմ էտէ-
րիմ:

Յիսուս, Յովսէփ վէ Մարիամ, սօն
սաաթըմտա եանըմտա պուլունուն:

Յիսուս, Յովսէփ վէ Մարիամ, սիզին
իլէ ճանըմը ասուտէ հալտէ թէսլիմ է-
տէյիմ:

Պու տուալարըն սալթ պիրինի սէօյ-
լէյէնլէրէ, եինէ միւշարիլէյհ Եէտինճի
Պիոս փափա 100 կիւնլիւք ներսղսւթիւն
իհսան էթմիշ տիր:

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ՎԱԼԻՏԷՄԻՁԷ ՏՈՒԱ

Սէլամ սանա, եա սուլթան, մէրհա-
մէթ անասը, էօմրիւմիւզ, թաթլըլըզը-
մըզ վէ իւմիտիմիւզ, սէլամ սանա: Եւա-

նըն մէնքի էվլատլարը սանա ֆերեստ
էտէրիզ . պու կէօզ եաշը տէրէսինտէ
աղլայըպ սըզլայարագ սանա ահ ու ֆի-
ղան էտէրիզ : Տէ իմտի էօյլէ իսէ , եա՛
պիզիմ հիմայէթճիմիզ , սէնին մերհա-
մէթքեանի կէօզլէրինի պիզէ տօղրու չէ-
վիր , վէ րահմինին միւպարէք մէյվէսի
Յիսուսու պու մէնքիլիքտէն սօղրա կէօու-
թէր պիզէ , եա՛ աճըլը , եա՛ թէրահիմլի ,
եա թաթըլը պիքիր Մարիամ :

ՎԱՐԴԱՐԱՆ

ՍԵՑԵՆԱՐԻՍԿԻՆՏԻ ՄԻՒԼԱՀԱՁԱ

ՕԼՈՒՆԱՃԱԳ ՀԻՔՄԵԹԼԻՐ

ՍԵՎԻՆՃԼԻ ՀԻՔՄԵԹԼԻՐ

Բազար երթեսի վե Բենձշեմպիհ կիանդերի

Պիրինճի սեվինճլի հիքմէթտէ , ազիզ
պիքիր Մարիամա էֆէնտիմիզ Յիսուս
Քրիստոսու համիլէ օլուպ , տիւնեայա
կէթիրէճէյինի Քարրիէլ հրեշտակապե-
տին միւժտէ վէրմէսի միւլահազա օ-
լունուր :

Պիր հայր մեր . օն ողջոյն , վէ պիր
փառք Հօր : Հէր հիքմէթլէրտէ տէ պէօյլէ :

Իքինճի սեվինճլի հիքմէթտէ , ազիզ
պիքիրին Սրբուհի Նզիրաբէթին համիլէ
օլտուղունու իշիթմէյիլէ , տէր ազէպ

գալգըպ օնուն խանէսինէ զիյարէթէ
կիթմէսի, վէ օրատա իւշ այ էյլէնմէսի
միւլահագա օլունուր :

Իւշիւնճիւ սէվինճլի հիքմէթտէ, ա-
զիզ պիքիր Մարիամըն վագթը եէթիշ-
տիյինտէ, գուրթարընըզ Յիսուս Քրիս-
տոսու Բէթղեհէմ շէհրինտէ կէճէ եա-
րըսը, պիր ախօրտա, իքի հայվան արա-
սընտա տիւնեայա կէթիրմէսի միւլա-
հագա օլունուր :

Տէօրտիւնճիւ սէվինճլի հիքմէթտէ,
ազիզ պիքիր Մարիամըն թէմիզլէնմէք
կիւնիւնտէ Էֆէնտիմիզ Յիսուս Քրիստո-
սու տաճարա կէօթիւրիւպ, ազիզ իւ-
թիյար Սիմէոնուն գուճաղընա վէրմէսի
միւլահագա օլունուր :

Պէշինճի սէվինճլի հիքմէթտէ, ազիզ
պիքիր Մարիամըն քինտի էվլատընը
ղայպ էտիպ, վէ իւշ կիւն արատըգտան
սօղրա, ագըպէթ իւշիւնճիւ կիւնիւն սօ-
նունտա, օն իքի եաշընտա օլտուղու հալ-
տէ տաճարտա վարդապետլէր իշինտէ
միւլատէլէ էտէրիքէն պուլմասը միւլա-
հագա օլունուր :

ԱՃԸԼԸ ՀԻՔՄԵԹԼԵՐ

Սալը վե ձոռմաս կիշնէրի

Պիրինճի աճըլը հիքմէթտէ, Եֆէնտի-
միզ Յիսուս Քրիստոսուն պաղչէտէ տուա
էտէր իքէն գան թէրլէմէսի միւլա-
հազա օլունուր:

Իքինճի աճըլը հիքմէթտէ, Եֆէնտի-
միզ Յիսուս Քրիստոսուն Պիղատոսուն
սարայընտա խայինճէ գամչըլանմասը,
վէ սայըսըզ գամչըլար եէմէսի միւլա-
հազա օլունուր:

Իւշինճի աճըլը հիքմէթտէ, Եֆէն-
տիմիզ Յիսուս Քրիստոսուն զայէթ սիվրի
տիքէնլէր իլէ թանչանմասը միւլահազա
օլունուր:

Տէօրտինճի աճըլը հիքմէթտէ, Ե-
ֆէնտիմիզ Յիսուս Քրիստոսուն էօլիւմէ
հիւքմ օլունուպ, քէնտի րէզալէթինի
վէ տղըրլար չէքմէսինի մուճիպ օլարազ,
օ աղըր խաչ աղաճընըն օմուզու իւզէ-
րինէ եիւքլէտիլմէսի միւլահազա օլու-
նուր:

Պէշինճի աճըլը հիքմէթտէ, Եֆէն-
տիմիզ Յիսուս Քրիստոսուն, Գողգոթա

տաղընըն թէփէսինէ հէթիշիպ, բուպա-
սընտան սօյուլմասը, վէ դայէթ սէրթ
էնքսէրլէր իլէ խաչամըխլանըպ, իֆրաթ
աճըլը վալիտէսինին կէօզիւնիւն գար-
շըսընտա օ խաչըն իւզէրինտէ էօլմէսի
միւլահաջա օլունուր:

ԻՀԹԻՇԱՄԼԸ ՀԻՔՄԵԹԼԵՐ

Չարշիւնպին, ձորմասս հրքեսի վէ բազար
կիւնդերի

Պիրինճի էհթիշամլը հիքմէթտէ, է-
ֆէնտիմիզ Յիսուս Քրիստոսուն սիյասէ-
թինտէն վէ էօլիւմիւնտէն իւշիւնճիւ
կիւն սօզրա, պիր տաՀա էօլմէմէք իւզէ-
րէ միւլէրրէֆ վէ մուզաֆֆէր տիրիլմէսի
միւլահազա օլունուր:

Իքինճի էհթիշամլը հիքմէթտէ, է-
ֆէնտիմիզ Յիսուս Քրիստոսուն տիրիլ-
տիքտէն գըրզ կիւն սօզրա, վալիտէսի
ազիզ պիքիր, վէ ճէմի առաքեալլար կէօ-
րէրէք, թաաճիւպլիւ պիր զիյնէթ վէ
ֆիւթաՀաթըլա կէօյէ չըզմասը միւլա-
Հազա օլունուր:

Իւշիւնճիւ էհթիշամլը հիքմէթտէ, Էֆէնտիմիգ Յիսուս Քրիստոսուն փէտէրին սաղընտա օթուրուպ, պիքիր Մարիամըլա պիրլիքտէ առաքեալլարըն ճէմ օլտուղու վերնատունա Հոգին սուրբու կէօնտէրմէսի միւլահազա օլունուր:

Տէօրտիւնճիւ էհթիշամլը հիքմէթտէ, Էֆէնտիմիգ Յիսուս Քրիստոսուն տիրիլտիյինտէն օն իքի սէնէ սօղրա, ապիգ պիքիր Մարիամըն պու տիւնեատան կէօչէթմէսի, վէ մէլաիքլէրին օնու ճէննէթէ վերափոխել էթմէսի միւլահազա օլունուր:

Պէշինճի էհթիշամլը հիքմէթտէ, ապիգ պիքիր Մարիամըն կէօյլէրտէ քէնտի զայէթ ագիգ էվլատընտան թաճլանմասը, վէ ճիւմլէ սուրբլարըն էհթիշամլը տախի միւլահազա օլունուր:

Ընդ հովանեաւ պաշտպանութեան քո ապաւինիմք, սուրբ Աստուածածին, զաղաչանս մեր մի անտես առներ ի կարիս մեր. այլ միշտ փրկեալ զմեզ յամենայն վտանգից, փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ կոյս:

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ՎԱԼԻՏԷՄԻՋԻՆ

ԼԻԹԱՆԻԱՍԸ

Տէր ողորմեաց :

Քրիստոս ողորմեաց :

Տէր ողորմեաց :

Քրիստոս լուր մեզ : Քրիստոս անսամեզ :

Հայր երկնաւոր Աստուած , ողորմեաց մեզ :

Որդիդ փրկիչ աշխարհի Աստուած , ողորմեաց մեզ :

Հոգիդ սուրբ Աստուած , ողորմեաց մեզ :

Սուրբ Երրորդութիւն մի Աստուած , ողորմեաց մեզ :

Սրբուհի Մարիամ ,

Սուրբ Աստուածածին ,

Սուրբ Կոյս Կուսանաց ,

Մայր Քրիստոսի ,

Մայր աստուածային շնորհաց ,

Մայր մաքուր ,

Մայր սուրբ ,

Մայր անարատ ,

Մայր անբիծ ,

Աղօթեալ լաւն մեր

Մայր սիրելի ,
Մայր սքանչելի ,
Մայր արարչին ,
Մայր փրկչին ,
Կոյս իմաստուն ,
Կոյս յարգոյ ,
Կոյս քարոզելի ,
Կոյս հօօր ,
Կոյս գթած ,
Կոյս հաւատարիմ ,
Հայելի արդարութեան ,
Աթոռ իմաստութեան ,
Պատճառ մերոյ խնդութեան ,
Անօթ հոգեւորական ,
Անօթ պատուելի ,
Անօթ ընտիր աստուածպաշ-
տութեան ,
Վարդ խորհրդական ,
Աշտարակ դաւթեան ,
Աշտարակ փղոսկրեայ ,
Տուն ոսկեղէն ,
Տապանակ ուխտի ,
Դուռն երկնից ,
Աստղ առաւօտեան ,
Առողջութիւն հիւանդաց ,
Ապաստան մեղաւորաց ,
Մխիթարիչ վշտացելոց ,

Աղօթեալ վասն մեր

Օգնական Քրիստոնէից ,
 Թագուհի հրեշտակաց ,
 Թագուհի նահապետաց ,
 Թագուհի մարգարէից ,
 Թագուհի առաքելոց ,
 Թագուհի մարտիրոսաց ,
 Թագուհի խոստովանողաց ,
 Թագուհի կուսանաց ,
 Թագուհի ամենայն սրբոց ,
 Թագուհի առանց սկզբնա-
 կան արատոյ յղացեալ ,
 Թագուհի ամենասուրբ
 Վարդարանի ,

Աղօթեմ քան վասն մեր

Պառն Աստուծոյ՝ որ բառնաս զմեզս
 աշխարհի . Խնայեա ի մեզ Տէր :

Պառն Աստուծոյ՝ որ բառնաս զմեզս
 աշխարհի . Անոա մեզ Տէր :

Պառն Աստուծոյ՝ որ բառնաս զմեզս
 աշխարհի . Ողորմեաց մեզ :

Յիսուս լուր մեզ :

Քրիստոս անսա մեզ :

Ա Ղ Օ Թ Ք

Աստուած անճառելի ողորմութեան ,
 որ ոչ միայն մարդ , այլ և որդի մարդոյ
 լինել հաճեցար , և ծնանելով ի կուսէն

զմայր ի յերկրի ստացար, որ զԱստուած
ունէիր հայր ի յերկինս, տո՛ւր մեղ ա-
ղաչեմք զյիշատակ նորա յօժարութեամբ
կատարել, զմայրութիւն նորա գերագոյն
յարգանօք պատուել, գերազանցագոյն
վսեմութեան նորա զմեզ խոնարհու-
թեամբ հպատակել, որ զքեզ Հոգւով
սրբով յղացաւ, զքեզ կուսութեամբ
ծնաւ, և զքեզ յերկրի ինքեան հնազանդ
կալաւ, զՏէրդ մեր Յիսուս Քրիստոս. որ
կենդանի ես և թագաւորես ընդ Հօր և
ընդ սրբոյ Հոգւոյդ ի յաւիտեանս, ամէն:

Ողջ լեր թագուհի, մայր ողորմու-
թեան, կեանք, քաղցրութիւն և յոյս
մեր, ողջ լեր: Առ քեզ գոչեմք աքսորեալ
որդիքս Եւայի, առ քեզ հառաչեմք հե-
ծելով և ողբալով յայսմ արտասուաց
վայրի: Արդ՝ ո՛վ բարեխօս մեր, դարձո՛
առ մեզ զաչս ողորմութեան քոյ, և զՅի-
սուս զօրհնեալ պտուղ որովայնի քոյ,
յետ այսր աքսորանաց ցոյց մեզ, ո՛վ
զթած, ո՛վ բարեգութ, ո՛վ քաղցր կոյս
Մարիամ:

Ի խորոց կարդացի առ քեզ, Տէ՛ր.
Տէ՛ր, լուր ձայնի խմում:

Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն ա-
ղօթից իմոց :

Թէ զանօրէնութիւնս քննես , Տէր .
Տէր , ո՞ կարէ կալ առաջի քո , զի ի քէն
է քաւութիւն :

Վասն անուան քո համբերի , Տէր .
համբեր անձն իմ բանի քում , յուսացաւ
անձն իմ ի Տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ ,
ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Խորայէլ
ի Տէր :

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում ,
և ի նմանէ է փրկութիւն , և նա փրկեաց
զԽորայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :
Ամէն և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
անից . ամէն :

Զհանգիստ յաւիտենական պարգեւ-
եա նոցա Տէր , և լոյս մշտնջենաւոր
ծագեացի ի նոսա և հանգիցեն ի խաղա-
ղութեան . ամէն :

ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ ՄԻԻՊԱՐԷՔ ԵՒԻՐԵՅԻՆԷ

ՏՈՒԱ

Եւ Յիսուսուն սէճտէյէ լայրգ եիւրէյի, ինսանլար իչին մուհապպէթ իլէթութուշան եիւրէք, քէնտիմի վէ պանա աիտ օլան հէր շէյիմի թէքմիլէն սանա սունարըմ. պու փէշկէշիմի գապուլ էյլէ. սանա գուրպան էտէրիմ, ճանըմը ճէմի գուտրէթլէրիլէ. թէնիմի ճէմի հասսէլէրիլլէ. սանա գուրպան էտէրիմ էօմրիւմիւ, ամէլլէրիմի, զահմէթլէրիմի վէ ագապլարըմը, պունտան պէօյլէ եալընըզ սէնին իհթիշամընա սունուլմուշ պիր գուրպան օլմագ իչին եաշամագ իաթէրիմ. գուրպանըմը գապուլ էթ. վէ շէտիտ մուհապպէթինին ալէվլէրիլլէ պէնիտէ եազմայա թաճիլ էթ քի, հէման եանըպ թութուշայըմ: Եւ թաթլը Յիսուսում, Ալլահանի եիւրէյինտէ պանա պիր եէր վէր. օրատա սէնին ատալէթինին զարպլարընտան հըֆզ օլայըմ: Տիւնեատա վէ էպէտիլիքտէ սէնին ճէմի մուրատլարընը պէնիմ իւզէրիմտէ թէքմիլ էյլէ: Շիմտիտէն սօղրա պէնիմ եիւ-

րէյիմին Յիսուսուն վէ Պիքիր Մարիա-
մըն եիւրէքլէրինտէ, եախօտ Յիսուսուն
վէ պիքիր Մարիամըն եիւրէքլէրինին
պէնիմ եիւրէյիմտէ օլմասընը իսթէ-
րիմքի, օնլար քէնտի հարէքէթլէրինի
պէնիմ եիւրէյիմտէ իլհազ էթսինլէր,
վէ պէնիմ եիւրէյիմ պու Ալլահանի
եիւրէքլէրտէն ալաճաղը թէէսիրէ կէօ-
րէ հարէքէթ էթսին. ամին:

ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԷ ՏՈՒԱ

Եւ մութլուլու Սուրբ Գրիգոր Հայ-
րապետ, սէնքի Քրիստոսուն մուհապէ-
թի իչին զայէթ շէտիտ իսքէնճէլէրէ
կէօյիւս վէրէրէք Սուրբ Տին նուրունու
միլլէթիմիզ իչինտէ նէշր էյլէտին վէ
քրիսթիյանլըղըն թէմէլինի միւհքէմ
սուրէթտէ վազ էյլէտին, վէ եէր եիւ-
ղիւնտէ իքէն էպէտի սաատէթ իւմիտի
իլէ տիւնեանըն բահաթլըղընը վէ էյ-
լիքլէրինի խօրլայըպ հէր նէվի մահա-
ցուցումլարը վէ մահրումիյէթլէրի տը-
ղու իլէ գապուլ էյլէտին. վէ Ալլահ վէ
գալտաշ մուհապպէթի իլէ սէմավի պիր

Սերովբէ կիպի թութուշմուշ օլուպ պուշ-
նա սիասէթլէր օ Ալլահանի աթէշի գալ-
պինտէն սէօնտիւրէմէտիլէր, բէճա է-
տէրիզ սանա եա՛ թէրահիւմլիւ փէտէր
պիզիմ իշին շէֆաաթ գըլ քի սուրբ տի-
նիմիզին գըյմէթինի պիլէրէք անը գա-
վի՝ վէ սէմավի սաատէթ վէ էպէտի
իգպալ իւմիտինի ֆիքրիմիզտէ գաուիմ
սազլայարագ Ալլահ վէ գարտաշ մու-
հապէթի իլէ թութուշմուշ եաշայալըմ,
վէ պու տիւնեանըն հէր նէվի միննէթ
վէ մէշագգաթլարընա մէրտանէ թէ-
համմիւլ իտէրէք պիր կիւն սէնին իլէ
էպէտի սաատէթէ նայիլ օլալըմ. ամին:

ԷՆԳԱՐԷ ՀԱՄԻՍԻ ՍՈՒՐԲ ԿՂԵՄԷՍ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԷ ՏՈՒԱ

Եա՛ շէհրիմիզին համիսի, Սուրբ Կղե-
մէս Հայրապետ. նիյազլարըմըզա լութ-
ֆէն գուլագ գօ՛: Հոգին Սուրբուն ըլը-
ղընը վէ գուվէթինի պիզէ ալըվէր քի
հէրան Ալլահըն շէրէֆինի, վէ ճանլա-
րըմըզըն սէլամէթինի տիւշիւնէրէք, կէ-
րէք սէօզ վէ կէրէք ամէլ իլէ, պիւթիւն
վապիֆէլէրիմիզի լայըղը վէճհ իւզրէ վէ
զահիտանէ իյֆա էտէլիմ:

Սէնին պու ճէմաաթընը, Չոպանը վէ
Կղերի իլէ պէրապէր, փէտէրանէ թէ-
րահիւմիւն իլէ հիմայէն թաւտընա գա-
պուլ էյլէ. ճանլարըմըղը տիւշմէնլէրին
հիւճիւմլէրինտէն մուհաֆազա էյլէ :
պէտխուլլարտան սագընմագ, վէ քրիս-
թիյանա եագըչըր ֆագիլէթլէր գազան-
մագ իչին թէէսիրլի եարտըմընը տիրիղ
էթմէ : Սէնին գուտրէթպաղչ մոււսվէ-
նէթին իլէ զայիֆլէրի գուվվէթլէնտիր,
տիւշէնլէրի գալտըր, մուգտարըպ օլան-
լարըն եարտըմընա եէթիշ, խասթէլէրի
թէսէլլի էյլէ, ճան չէքիշտիրէնլէրին
եանընտա պուլուն վէ չէֆաաթըն իլէ
էօլմիւլլէրիմիղին ճանլարընա իսթիրա-
հաթը բուհ պաղչ իտէրէք, անլէրի կէօյ-
լէրտէ մութլուլու ճանլարըն սիւրիւսիւ-
նէ տախիլ էյլէ : Սանա բէճա էտէրիղ,
եա ազիղ փէտէր քի, սանա ջերմեռանդ
օլան գուլլարընտան, հէր նէվ պէլալա-
րը, վէ սէլամէթէ մանի օլան էնկէլլէրի,
վէ ումումի աֆաթ վէ ուգուպէթի տէֆ
էյլէյէսին, վէ մէլուն բուհլարըն շիտ-
տէթինտէնպիղի մուհաֆազա էյլէյէսին:
Հիւմմէթ էյլէքի, սէնին չէֆաաթըն
իլէ սէմավի լութուֆլարըլա մէմուլ օլա-
րագ ասիւտէ վէ տինտար պիր էօմիւր

կէշիրէլիւմ, վէ էօմրիւմիւզիւ սաաւտէթ
իլէ իքմալ էտէրէք, Չօպանըմըզ իլէ
պիրլիքտէ, սէնին վէ իւլիւթլէնմիշ
գուլթու ճանլարըն սընըֆընա տախիլ
օլմայա միւէսսէր օլալըմ. ամին:

ՍՈՒՐԲ ԼՈՒՃԻ ԿՕՆԵԱԿԱՅԱ ՏՈՒԱ

Եա մէլալքճէ հարէքէթ իլէ տօնան-
մըլ սուրբ Լուիճի, պէն սէնին նալայըզ
իպատէթքեարըն ճանըմըն վէ թէնիմին
փաքլըղընը միւսթագիլ սանա ուրփարըն
իտէրիմ: Մէլալքճէ փաքլըղըն աշղընա
սանա ըէճա իտէրիմ քի, լէքէսիզ Գու-
զու Յիսուս Քրիստոսա, վէ պիքիրլէր
պիքիրի Օնուն ազիզ Վալիտէսինէ պէնի
սըփարըն իտէսին, վէ հէր տիւրլիւ ա-
ղըր կիւնահտան պէնի էսիրկէյէսին:
Պիր նափագ լէքէյէ պուլաշմայա պէնի
գօյվէրմէ. իլլա նէ վագըթ քի պէնի
կիւնահ իշլէմէք իվղասընտա վէ թէհ-
լիքէսինտէ կէօրիւրսէն ճէմի նափագ
միւլահաղալարը վէ արզիւլէրի պէնիմ
եւրէյիմտէն տէֆ իլլէ, վէ էպէտի-
լիյին, վէ խաչանմըլ Յիսուսուն զիքրինի
պէնտէ օյանտըրարագ, գալպիմտէ Ալ-
լահ գօրգուսու հասսէսինի տէրինճէ

պատմա իյլէ , վէ Ալլահ մուհապպէթի
իլէ պէնի գըզտըրքի , տիւնեատա իքէն
սանա պէնգէմէյիլէ , կէօյլէրտէ տէ րէ-
նին իլէ պիրլիքտէ Ալլահա մալիք օլ-
մայա լայըգ օլայըմ . ամին :

Պի՛ր Հայր մեր , պիր Ողջոյն :

Եւտինճի Պիսս Փափա հազընթէրի 1802
մարտ 6 թարիխինտէ , Ներսիս լիւթիւն մէճ-
լիսինին սիճիլիլէ , հիչ տէյիլիսէ եիւ-
րէքտէն փիւշման օլարագ իպատէթքեար-
լըյըլա պս տուայը վէ պիր Հայր մեր
վէ պիր Ողջոյն սէօյլէյէն ճէմի տինտարլա-
րա կիւնտէ պիր տէֆա 100 կիւնլիք նե-
րսիս լիւթիւն իհսան իթմիշ տիր :

ԷՆԳԱՐԷ ԹԵՄԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ

ՔԻՒՐՍԻԻ ՇԵՐԻՖՏԷՆ ԻՀՍԱՆ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ՕԼԱՆ ՆԵՐՈՂՈՒԹԻՒՆԼԱՐ

Ա

Էնգարէտէ միւէստէս Սուրբ Աննա Եղ-
բայրութիւնունա եազըլան տինտար գա-
տընլարա մախսուս Օնիւչիւնճիւ Լիւն
Սրբազան Փափա Հազրէթլէրինին 14 Ա-
պրիլ 1891 Թարիխլի Իհսաննամէսի իլէ,
աթիտէքի Ներսիսլար Իհսան օլուն-
մուշ տըր:

1. Էիակատար Ներսիսլարն Եղբայ-
րութիւնա եազըլանլարա եազըլտըզլարը
կիւն իչին, շու շարթ իլէ քի, փիւշման-
լըղըլա խոստովանանք օլուպ Սրբութիւն
ալարագ, Աստուածածին Աթոռանիստ
Քիլիսէմիզէ շերմեռանկութիւն իլէ զի-
յարէթ էտէրլէր, վէ օրատա Սրբազան
Քաջանայապետին նիյէթինէ կէօրէ
տուա էտէրլէր իսէ:

2. Ալէլ ումուժ եղբայրլար իչին էօ-

լիւմ սառնութիւնաւ Լիակատար Ներողութիւն, էյէրքի փիւշմանլըղըլա Յիսուսուն վէ Մարիամըն զայէթ ազիզ իսիմլէրինի, լիսանէն օլմազ իսէ, եիւրէքտէն օլսուն, իպատէթ աշգըլլա եարտըմլարընա չաղըրըրլար իսէ :

3. Լիակատար Ներողութիւն՝ եղբայրլար իչին սէնէտէ պիր տէֆա, եանի Մայիս ալընըն իլքինտէն տօգուզունճու կիւնիւնէ գատար, շու շարթ իլէ քի, Սուրբ Աննայա Հիւրմէթէն իճրա գըլընաճագ Նօվէնատա ագալլի պէշ տէֆա հազըր պուլունուպ, միւտտէթի Նօվէնատա փիւշմանլըղըլա խոստովանանք օլուպ Սրբութիւն ալարագ, Աթոռանիստ Աստուածածին Քիլիսէմիզէ զիյարէթ իտուպ Սրբազան Քահանայապետին նիյէթինէ կէօրէ տուա էտէրլէր իսէ :

4. Իշպու Եղբայրութիւնա ագտէմճէ եազըլմըշ օլանլարը եազըլտըզլարը կիւնէ մախսուս Ներողութիւնտան մահրում պըրագամագ իւզրէ, Սրբազան Քահանայապետ Հազրէթլէրի, անլէրէ տախի Լիակատար Ներողութիւն իհսան էտէր, շու շարթ իլէ, եանի Ներողութիւն գանաճազլարը կիւնիւ, հէր նէ վագըլթ

քի իսթէրլէր իսէ, քէնտի ըէյլէրինէ
իհալէ իտէրէք, էյէր քի փիւշմանլըը-
լա խոստովանանք օլուպ, Սրբութիւնա
եազլաշըրլար, վէ Աթոռանիստ Աստուա-
ծածին Քիլիսէսինէ զիյարէթ իտուպ
Սրբազան Քահանայապետին նիյէթինէ
կէօրէ տուա էտէրլէր իսէ, պէօյլէճէ
անլէր տախի եէնիտէն եազըլանլար կի-
պի մէգքիւր Ներողութիւնա հիսսէտար
օլապիլիլլէր:

Բ

Էնգարէտէ միւհասէս Սուրբ Կղեմէս
Պապարա Ընկերութիւնունա շէրիք օլան
Տինտարանա Միւշարիլէյհ Լեոն Օնիւ-
շիւնճիւ Փափա Հաղբէթլէրինին 23 Ապրիլ
1892 Թարիխլի իհասանամէսի իլէ պէր
վէճհի զիյր Ներողութիւնլար իհասան գը-
լընմըշ աըր:

1. Սուրբ Կղեմէս Ընկերութիւնունա
շիմտիյէ գատար եազըլմըշ օլանլարա,
քէնտի իսթէտիքլէրի պիր կիւնտէ պիր
տէֆա Թէօփպէ իսթիղֆար իլէ խոստո-
վանանք օլուպ Սրբութիւն ալտըզլարըն-
տա՝ վէ Սուրբ Կղեմէս Քիլիսէսինէ ջեր-

մեռանդութիւն իլէ զիյարէթ էտէրէք՝
օրատա ազիզ Տինիմիզին ինթիշարը ի-
չին, վէ Սրբազան Փափա Հագրէթլէրի-
նին նիյէթինէ կէօրէ տուա էյլէտիքլէ-
րինտէ, Լիակատար Ներողութիւն իհ-
սան օլունմուշ տուր:

2. Պունտան պէօյլէ պու Ընկերու-
թիւնա եազըլաճագ օլանլարա, եազը-
լաճագլարը կիւն իչին պալէատէ կէօս-
թէրիլէն շէրայիթի իճրա էյլէտիքլէրին-
տէ, քէզա Լիակատար Ներողութիւն
իհսան օլունմուշ տուր:

3. Պու Ընկերութիւնա եազըլան քի-
շիլէր՝ էօլիւմլէրի քէրթէսինտէ էյի հա-
զըրլըզլա Յիսուս վէ Մարիամըն ազիզ
իսիմլէրինի՝ լիսանէն օլամատըղը հալ-
տէ, շերմեռանդութիւն իլէ եիւրէքտէն
եարտըմա չաղըրտըզլարընտա, Լիակա-
տար Ներողութիւն գազանաճագ տըր-
լար:

4. Ազիզ Հայրապետիմիզ Սուրբ Կղե-
մէսին եօրթուսու կիւնիւ պու Ընկերու-
թիւնա եազըլան ճէմիի քիշիլէրէ, պի-
րինճի պէնտտէ մուհարրէր շէրայիթի
իճրա էյլէտիքլէրինտէ, քէզա Լիակա-
տար Ներողութիւն իհսան օլունմուշ
տուր:

Միւշարիլէյէ Օնիւչիւնճիւ Լեոն Սըր-
բազան Փափա Հազրէթլէրի թարափըն-
տան 7 Ապրիլ 1893 թարիխի իհսան-
նամէսի ահքեամընճա, էնգարէտէ վազը
Սուրբ Աստուածածին Աթոռանիստ Քի-
լիսէսինին Աւագ խորանը արտօնացեալ
խորան օլտուղու կիպի, աթիտէ մու-
հարրէր կիւնլէրտէ եիւրէքտէն թէօվպէ
իլէ խոստովանանք օլուպ Սրբութիւն
ալարագ կէրէք մէղքիւր սուրբ Աստուա-
ծածին Աթոռանիստ Քիլիսէսինի, վէ-
կէրէք տիկէր Յիսուս Փրկիչ, Սուրբ
Կղիմէս Քիլիա լէրինտէն պիրինի վէ եա-
խօտ Առաքելոց Մատուռընը զիյարէթ
իտէրէք պիր միւտտէթ տուա էտէնլէրէ
Լիակատար ներողութիւն իհսան օլուն-
մուշ տուր, վէ պու ներողութիւն Քա-
ւարան ճանլարը իչին տախի զազանը-
լապիլիր:

1. Ծնունդ եօրթուսունտա եախօտ
անը միւթէագզըպ իքի կիւնլէրտէն պի-
րինտէ:

2. Տնօրէնութիւն եօրթուսունտա,
եանի ելլպաշը կիւնիւնտէ:

3. Յայտնութիւն եօթնուսունուն իւք
վէ իբրնճի կիւնլէրինտէ :

4. Աւագ Հինգշաբթի կիւնիւնտէ :

5. Զատիկին իւք կիւնիւնտէ՝ եախօտ
անը միւթէագգըպ իբրնճի վէ իւշիւն-
ճիւ կիւնլէրին պիրինտէ :

6. Համբարձում եօթնուսունտա :

7. Հոգեգալուստ եօթնուսունտա :

8. Ամենասուրբ Հաղորդութիւն եօթ-
նուսունտա :

9. Վարդավառ եօթնուսունտա, եա-
խօտ իբրնճի կիւնիւնտէ :

10. Խաչվերաց եօթնուսունտա, եա-
խօտ իբրնճի կիւնիւնտէ :

11. Սուրբ Աստուածածինին ալթը
եօթնուլարընտա, եանի՝ Անարատ Յղու-
թիւն, Ծնունդ, Ընծայում, Աւետում,
Տեառնընդառաջ վէ Վերափոխում, եա-
խօտ Վերափոխումու միւթէագգըպ սէ-
քիդ կիւնլէրտէն պիրինտէ :

12. Սուրբ Հայր Յովսէփ կիւնիւնտէ :

13. Սուրբ Պետրոս վէ Սուրբ Պօղոս
Առաքեալլարըն կիւնիւնտէ :

14. Սուրբ Յովակիմ վէ Սուրբ Աննա
կիւնիւնտէ :

15. Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչին
իւշ կիւնլէրինտէ, եանի Գիւտ նշխա-

րաց, Մուտն ի վիրապն, և ելն ի վի-
րապէն:

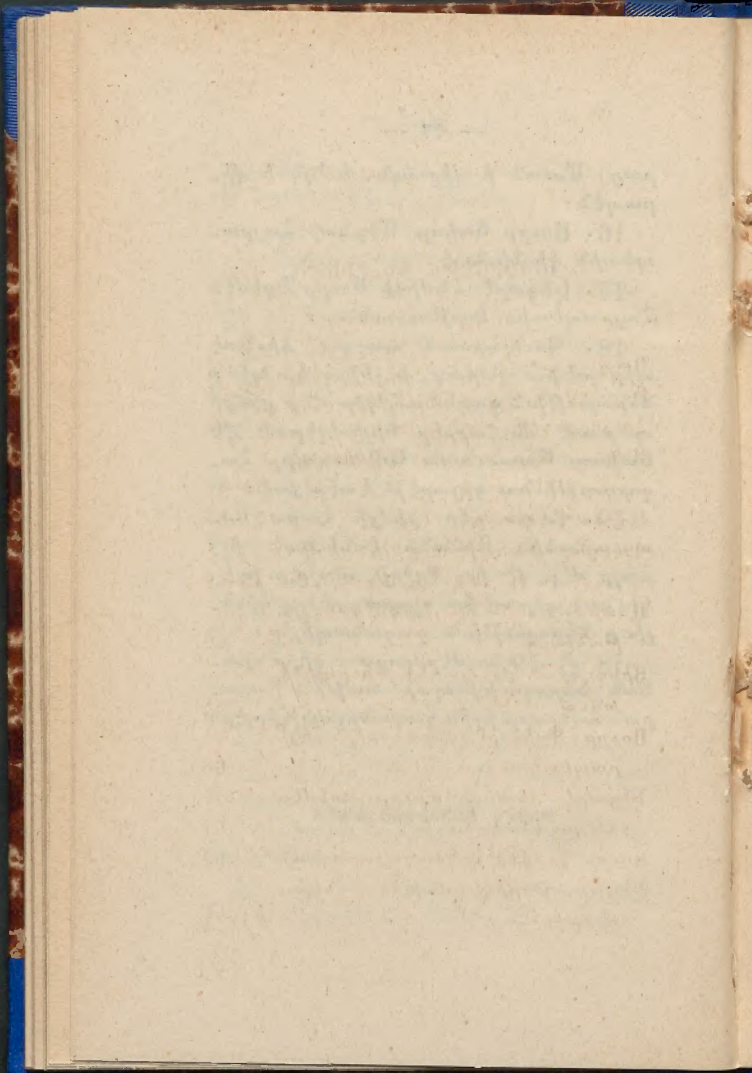
16. Սուրբ Յակոբ ՄԺԲՆայ Հայրա-
պետին կիւնիւնտէ:

17. Էնգարէ Համիսի Սուրբ Կղեմէս
Հայրապետին եօրթուսունտա:

18. Պունլարտան պաշգա, կիւնտէ
պիր տէֆա օլարագ, իւչեիւզ կիւնլիւք
ներողութիւն գազանապիլիր, հէր քիմքի
պալատէ մուհարրէր Քիլիսէլէրտէ վէ
եախօտ Մատուռտա Ամենասուրբ Հա-
ղորդութիւնա զիյարէթ էտէր իսէ:

19. Քէզա հէր քիմքի Լուրտ Աս-
տուածածին Արձանը էօնիւնտէ իւչ
Հայր մեր վէ իւչ Ողջոյն սէօյլէր իսէ,
կիւնտէ պիր տէֆա օլարագ, եիւզ կիւն-
լիւք ներողութիւն գազանապիլիր:

18 վէ 19 նումէրօլարտա զիքր օլու-
նան ներողութիւնլար տախի՝ Քաւա-
րան ճանլարը իչին գազանըլապիլիրլէր:

ԻԼԱՎԷՆԻՆ ՖԻԶՐԻՍԹԻ

Սապահ տուասը	5-21
Խոստովանանք տուալարը	22-26
Հաղորդութիւն տուալարը	27-41
Ամենասուրբ Հաղորդութիւնա զիւ-	
յարէթ տուասը	42-46
Ագչամ տուասը	47-54
Վարդարան սէօյլէնիլտիյինտէ միւ-	
լահազա օլունահագ հիքմէթլէր .	55-59
Աստուածածին վալիտէմիզին լի-	
թանիասը	60
Յիսուսուն միւպարէք եիւրէյինէ	
տուա	63
Սուրբ Գրիգոր լուսաւորիչ հայ-	
րապետէ տուա	66
Էնգարէ համիսի սուրբ Կղեմէս	
հայրապետէ տուա	67
Սուրբ Լուիճի Կօնծակայա տուա .	69
Էնգարէ թեմինէ մախսուս ներու-	
ղութիւնլար	71-77

